ST. ANDREWS
COLLEGE

ПРОМІНЬ

РІЧНИК СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА ПРИ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ ЗА ШКІЛЬНИЙ РІК 1948—49

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Сидять зліва направо: Дмитро Лучак (голова студентського кружка), Орест Ґорчинський (редактор річника), п. Ф. Т. Гаврилюк (дорадник), Нестор Гришкевич (секретар студентського кружка), Петро Дроздович. Стоять зліва направо: Євген Ґліцький, панна Анна Черепаха, Михайло Павлишин.

Будинок Колеґії св. Андрея в Винипеґу на розі вулиць Чорч і Чарлс.

ПЕРЕДМОВА

Колеґія Св. Андрея в Винипеґу вже має три роки існування за собою. За цей короткий час багато важної й незабутньої праці зробилось на виховавчім та просвітнім полі серед нашої української молоді в Канаді. Студентський Кружок при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу, від першого року заіснування інституції, активно працював в Колеґії й поза Колеґією й що-річно подавав в маленькій форматом, але богатій змістом, брошурці — звіт з праці й активностей в Колеґії.

Цього року видається третій річник Студентського Кружка при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Ми хочемо вірити, що наш річник цього року осягне бажану ціль: себто, через загальне але доцільне познайомлення шановних читачів з життям студентів при Колеґії та зі змаганням Колеґії, щоб дати її студентам добре вишколення в належній релігійній й культурній атмосфері, покаже нашому шановному громадянству ту велику релігійну та культурно-освітну ролю, яку Колеґія відограє серед українського суспільства в Канаді. Ми дальше хочемо вірити, що це доведе наших громадян до того переконання, що така Колеґія є необхідним чинником в нашім культурнім, релігійнім та національнім житті в Канаді, та, що внаслідок цього переконання, Колеґія дістане повну матеріяльну й моральну піддержку від ширшого загалу для належного її існування та розвитку для прославлення величнього імени Божого, на користь українського народу в Канаді, та на славу й на культурне зміцнення нашого канадийського загалу.

Редакція.

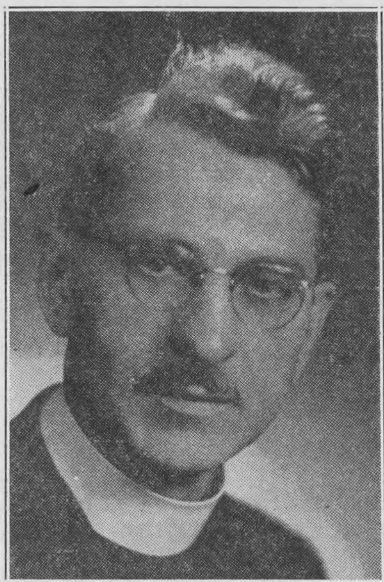

Всеч. о. Прот С. В. САВЧУК,
голова Консисторії. Голова Дирекції Колеґії.
Ініціятор і основоположник Колеґії св. Андрея в Винипеґу.

Слово від Голови Дирекції Колеґії

Закінчення шкільного року в Колеґії Св. Андрея вимагає від нас підсумовання праці й ствердження поступу на полі науковому й освітньому в цій одинокій того роду виховавчій українській інституції в Канаді.

З самого початку були побоювання, що ми не зможемо зібрати належних фондів, та що ширший загал не зрозуміє ваги справи й не дасть належної підтримки для нової й молодої інституції. Трьохлітня практика праці в Колеґії показала, що свідомість і жертвенність українського православного загалу дійсно велика й що український нарід високо цінить освіту й науку та охоче підтримує всякі зусилля в цім напрямку.

Завдяки жертвенности нашого свідомого громадянства — Колеґія змогла три роки проіснувати й поробити великі успіхи на полі освітнього, виховавчого й релігійного життя нашого українського загалу в Канаді. Але дальший розвій Колеґії буде вимагати дальших жертв з боку нашого ширшого громадянства, а також більше відданої праці й ширшого прикладання до науки тих студентів, що в стінах її будуть перебувати.

Цього року можемо поділитися з нашими членами й жертводавцями радісною вісткою, що Колеґія Св. Андрея

в Винипеґу вже набула власний будинок для Дівочого Інституту. Він знаходиться в сусідстві Колеґії, межуючи з ним зпівночі, й може примістити від 28 до 30 дівчат-студенток Колеґії.

Через перших два роки кампанію за фондами на Дівочий Інститут провадила головна екзекутива Союзу Українок Канади, зібравши за той час около девять тисяч долярів. Цього року, з огляду на те, що екзекутива Союзу Українок Канади не могла далі провадити збіркової акції, Дирекція Колеґії назначила спеціяльний збірковий комітет, п. н. „Комітет Фонду Дівочого Інституту", який цю збірку тепер перепроваджує.

Комітет Фонду Дівочого Інституту проголосив загальну кампанію за збіркою двадцять тисяч долярів ($20,000,00) й охопив цією кампанією всі наші церковні й світські орґанізації, як рівнож поодиноких членів тих орґанізацій. Збірка йде успішно й до цього часу вже зібрано понад 12,000 долярів. Хочеться вірити, що відізветься решта нашого громадянства й намічена сума буде в скорому часі осягнена.

Другою важною справою є **постійна** фінансова піддержка Колеґії, й в звязку з цим на минулому Зїзді Колеґії було ухвалено, щоб кожний член Колеґії зобовязався платити від себе річну вкладку. В цій справі Дирекція Колеґії недавно розіслала відповідні заяви й сподіється, що українське громадянство охоче й щедро відізветься на заклик до постійного й активного членства Колеґії.

Будинок Колеґії, її науковий апарат і приміщення для студентів й студенток є першорядні, так що нам не треба соромитися в порівнанню з найбільше поступовими колеґіями в Канаді чи де-інде. Учительський персонал в Колеґії складається з добірних наукових сил, які вповні задоволяють кожну ділянку праці Колеґії.

Найбільше надійною частиною Колеґії є Теольоґічний Відділ. Цей Відділ подає чотирорічний курс богословських наук з урядово признаними степенями абсольвентів, маґістрів і докторів богословія. Потреби нашого життя в Канаді вимагають священиків канадийського виховання і на них ми покладаємо великі надії. Так само студенти в клясах X-ій, XI-ій і XII-ій дістають, крім академічної науки, таке релiґійне й громадське виховання, якого воно ніде інде не могли б дістати. Люде, які працюють при Колеґії, віддають своє знання й час, свою здібність й свій досвід з повною посвятою й великою охотою. При Колеґії успішно працює Наукове Товариство, яке громадить коло себе професорів й наукових працівників; існує також Теольоґічне Товариство, в якому беруть активну участь всі студенти Теольоґічного Відділу.

В кожнім народі виховавчі інституції дають підвалини його існованню й стверджують його поступ. Так само і ми

в Канаді, — нашими виховавчими інституціями, а особливо Колеґією Св. Андрея, — зазначуємо виразно поступ і наше місце серед інших культурних народів. Канадийські українці повинні бути горді, що вони здвигнули цю інституцію й в ній мають нагоду виховувати свою молодь, яка буде будувати наше церковне й громадське життя в будуччині.

о. Прот. С. В. Савчук,
Голова Дирекції Колеґії Св. Андрея в Винипеґу.

Ф. Т. ГАВРИЛЮК Б.А. Б. Ед.
принципал Колеґії.

Слово від Принципала

Маю велику приємність додати своїх кілька слів до цього третього річника Студентського Кружка при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. На першім місці, вам належиться признання за продовження цього добре започаткованого діла, бо ці річники, які рефлектують ваше життя, ваші думки і ваші змагання, мають не тільки виховавчу вартість для вас самих, але й становлять історичний матеріял для будучності. Хочу вам також поґратулювати за ваші успіхи в академічних студіях і за вашу участь в інших ділянках праці, яку ви провадили підчас шкільного року. Найбільше

скористали ті, що найбільше доложили часу до цієї праці над собою.

Ми поважаємо і цінимо молодь не так за її осягнення а радше за ті скарби і можливості, які в них ще нерозвинені, але можуть розвинутися і принести багато добра. Колеґія як інституція це взірець нашої суспільности, де крім особистої амбіції і праці є спільні цілі, вищі стремління, провід і дисципліна. Беручи участь в життю Колеґії, ви мали нагоду випробувати свої сили, розвинути свої здібності і навчитися кооперувати з другими. Ви мали нагоду познакомитися з нашими передовими людьми, які покладають на вас велику надію, бо вам остаточно прийдеться перебрати ті обовязки, які вони несуть і продовжувати тую працю, яку вони тепер роблять. Коли ви цього не зробите, то хто інший візме провід? З вашої сторони знов, чи не краще бути провідником в своїм власнім гурті, як бути глядачем в чужім?

Колеґія Св. Андрея в Винипеґу є виразом духового життя православних українців в Канаді. Вона висловлює бажання й охоту ваших батьків творити і збагачувати своє рідне життя і прямувати до вищих цілей. Вони зробили свій скромний вклад в канадійськім суспільнім життю і зазначили виразньє місце для свойого існовання; від вас вони сподіються більше. Я вірю, що ви їх в цій надії не заведете, коли кожний з вас буде свідомий своєї відвічальности і обовязку віддати свій час і свою здібність для добра й поваги свого народу. В цім ви знайдете своє особисте задоволення; ви знайдете те що вам найдороще, — ви знайдете себе самих.

Перебуваючи в Колеґії, кожний і кожна з вас щось доложили до її життя, до її атмосфери і до її традиції. Також кожний і кожна з вас щось присвоїли з цієї інституції, що лишиться в вас на ціле життя. Я бажаю, щоби ваші спомини були якнайкращі і щоби ви на дальше відносилися до Колеґії Св. Андрея як до своєї альма матер, поширюючи її ідеї і заохочуючи других черпати з її джерел. Нехай ця марка, яка лишиться на вас як бувших студентів Колеґії св. Андрея, буде маркою високих чеснот особистого і громадського характеру.

Ф. Т. Гаврилюк.

ДМИТРО МАРТИНОВСЬКИЙ, Мгр. Богосл.,
декан Теольоґічного Факультету і Колеґії.

Слово від Декана

З закінченням року шкільного студенти видають цей Річник й в ньому ми маємо нагоду зобачити обсяг їхньої праці, діяльности, стремлінь й ідей. Є ще й інша сторона студентського життя, а це особистий розвій кожного студента й студентки підчас їхнього перебування в Колеґії. В цій ділянці є найтрудніше дати звіт, бо зерна, які сіє Колеґія в серцях молодого покоління, — видадуть свої плоди тільки зчасом, в осені, а не літом. Але я, як один, що стояв найблище до студентів протягом цілого року, не маю ніякого сумніву, що зерна ці впали на добру, оброблену й урожайну землю. Студенти цього року зрозуміли вагу дисципліни в їхньому життю, самі почали її застосовувати в свому поступованню, так що Деканові мало зоставалося до роботи. Я мав нагоду бачити, як де-які студентки й студенти, так змінились протягом року, що, я є певний, їхні родичі це завважать й оцінять належно працю Колеґії в її духовному й релігійному підході в навчанню й вихованню.

От що говорить один лист від одного визначного священника, який знав нашого студента 10 років, а тепер робить такі завваги після двохрічної науки цього студента в Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. „Приблизно два роки тому назад я писав рекомендованого листа для студента Н. й

я тоді рекомендував того студента як „лише добрий матеріял" на українського православного священика. Я цікавився цим студентом й школою Св. Андрея і після приїзду його на вакації я, як православний священник, хотів переконатися, що собою представляє згадана Колеґія і яке виховання вона може дати молодій людині. Я цікавлюся науковою інституцією тому головно, бо я маю честь бути сам професором... й мене здивував цей студент... бо він приїхав до нас людиною не до пізнання. Він пахне академіком-семинаристом; він набрав багато товариської оглади і набув чимало знання. Я мав певну насолоду служити з ним св. Службу Божу й мої парохіяне ним дуже захоплені й радісно говорять між собою, що то добра школа може викресати із молодої людини"...

Такий великий проґрес в розвою характеру студентів я в першу чергу приписую релігійному духові й настрієві, який панує в Колеґії, а також присутності студентів-богословів з Теольоґічного Відділу, які мали дуже великий вплив на студентів X, XI й XII кляси. З цього ми бачимо, що сама ідея мати академічні й теольоґічні курси разом й в тім самім будинку, в Колеґії, де б студенти обох відділів мали нагоду разом мешкати — оправдали надії, які покладали на таке співжиття ініціятори й основоположники Колеґії Св. Андрея в Винипеґу.

В нашому життю завше будуть змагатися дві сторони: сторона добра й зла й тільки ті мають запевнене будуче щастя, які оберуть собі дорогу добра й вічного поступу. В світі завше будуть „діти світла й діти темряви" й ці останні є сьогодні причиною всякого зла, від якого й ми українці, в Европі особливо, дуже терпимо. Бо „діти темряви" то є моральні циніки, які не знають ніякого права й не мають „ніякого лиця", бо їхнє право — то їхня особиста воля й інтерес. „Діти світла" з другої сторони — то ті, що вірять в те, що особистий інтерес кожного з нас повинен бути підпорядкований інтересам громади, інтересам вищого порядку й дисципліні духа й вічних правд.

Сьогодні ми чуємо дуже часто, що вартість людини впала низько, що людина сьогодні перебуває в зоні великої небезпеки й ніхто не може заперечити правдивости такого твердження. Що торкається брутального й безоглядного обходження з людьми, наше століття не має собі рівного, а згірдливе поводження з людиною й зле трактування її — ніколи не було так явним й загально принятим, яким воно є сьогодні. Й ми би всі хотіли, щоб наші студенти, які перебували в Колеґії Св. Андрея відвернулися від „дітей темряви", а йшли дорогою добра ціле своє життя й інших на цю дорогу добра завше навертали.

Дорога до цього не є легка й вимагає певної дисципліни, внутрішньої й зовнішньої й сповнення божеських заповідей й наказів, випробованих протягом цілих тисячеліть. От яку

дорогу вказує одна мудра книга для того, щоб стати великим чоловіком: "Не спішись зі сваркою ніколи й будь завше обережний. Не хвали нікого безмірно й не проклинай без потреби. Вистерігайся всяких справ нечесних й брехливих, сповняй завше закони Божі й заповіді Його й не згадуй імени Божого в непристойному й негідному місці. Ліпше в ньому не бувати! Дбай про вищі річі й особливо дивись, щоб злі слова Ти кожний раз зважив, заким вони вийдуть з твоїх уст. Не став нікого в прикре положення й не надуживай своєї влади, бо ніхто не знає чи Ти сам колись не будеш потребувати великої помочі від інших. Не воюй без потреби з людьми, особливо з тими, що з Тобою співпрацюють або рівними собі. Мала побіда Тобі не поможе, а покаже, що Ти маленький чоловік. Так само не понижай себе перед тими, що є впливові й багаті. Ліпше дивись на тих, що нище Тебе стоять й Твоєї помочі потребують, а вони Тебе обогатять й великим зроблять. Не злися й не показуй свого гніву, так само не кажи всюди, що Ти хорий, а будь завше добрим й приязним до всіх, навіть до тих, що ображають Тебе, а то наробиш собі ворогів зовсім без потреби".

Історія всіх народів й племен переконує нас в тому, що корнем й найсильнішим зерном всякої моралі й духового зросту є „строга дисципліна й родинна привязанність". Й ми знаємо з власного досвіду, що тільки в тих домах є щастя, де є „згода, де є мир й де є тишина", бо там й сам Бог перебуває. Релігія є великою річчю в вихованню людини й Америка сьогодні гірко покутує за те, що релігія в цій країні не знайшла собі належного місця в американській школі й родині. Мені здається, що коли ми оминемо розвиток релігійної думки й християнських ідеалів в вихованню, то тоді — найвища ідея добра й всякого блага буде назавше загублена. Життя видається мізерним й бідним, як що воно не має за собою вищих релігійних ідеалів й високої амбіції духа, що на тих ідеалах базується. Замість усталених й високих ідеалів життя й поведення людського, що мають своє опертя на концепціях Божої досконалости, ми лишаємося з обмеженим й переходовим ідеалом людського поступовання, залежним від оточуючих нас впливів й товариства. Таке поступовання є завше переходове, тимчасове й непевне, що має в собі соціяльне забарвлення й тимчасові інтереси поодиноких одиниць.

Відома „Книга Моралі" з XV століття каже таке: „Ідея Найвищого Бога Живого то є та нитка, на якій вісять нанизані ріжні добрі риси людини як ті дорогоцінні перли. Коли ця нитка порветься — то тоді добрі риси людини, як ті перли, розбігаються на всі боки й губляться одна за одною". —

Й треба нам памятати, що культуру даного народу становить не те, що він має, **а чим він є.** Бо не те, що чоло-

вік має, — знання, здібність або богацтва, — роблять його культурним, а те **ким він є**. Це значить, що чоловік тоді вважається культурним, коли він навчиться панувати над собою, а не тільки мати богацтва й здібність. Й тільки тоді нарід може вважати себе за культурного, який додає щось, або який весь час поширює й розбудовує свої духові добра й цілого людства. Українці в Канаді належать до таких народів, бо вони мають виховавчі інституції й при помочі цих інституцій вони додають виразні риси до Канадийського життя, проповідуючи нові й вічні цінності, свободу совісти, самопошану й демократичні вольності. Судячи по цій мірці — в історії людства де-які з найменших народів, як Палєстина, Греція, Анґлія в добі Єлизавети — здобулися на перше місце, як одні з найбільш культурних народів. На цій дорозі — ідея самопошани й самодіяльности повинна бути дороговказом для кожного українця, що прибуває до Канади, не кажучи вже про тих, що тут родились, виросли й тепер перебувають.

Нема нічого більше небезпечного для народу або одиниці як виробити собі в уяві почуття муки, страждання й терпіння, або відвічальність за гріхи, яких людина не має. Коли гріх є правдивий, то кожна людина повинна очиститися з того гріху й розпочати нове життя, але коли людині вмовлять, що вона й нещасна й запоморочена й заздалегідь віддана на многі страждання та ще коли така людина почне дійсно себе підозрівати в такому нещастю — то що зостається такій людині робити?

Нашим найбільшим обовязком в Канаді є повна еманципація від самопониження, від пригноблення, від того страшного почуття, що українці є найгірші з народів. Бо інакше ми можемо стати таким дійсно протягом віків, як що ми безперестанно будемо уявляти, що ми є „незгідні, нездалі, сварливі й віддані на многі страждання” й т.п.

Я вірю, що наші студенти цього гріха позбудуться. Я вірю, що ціле своє життя наші студенти будуть памятати про те, що вони нащадки козацького роду й Сарматів й що вони ціле своє життя будуть боротися за ті високі цінності, за які українські прадіди з гордістю клали свої голови. Я вірю, що вони переймуться високими ідеалами християнства й демократичного світа й будуть за них боротися ціле своє життя, бо ці ідеали роблять народи самостійними, незалежними й великими.

Я вірю, що наші студенти, як той вуголь, наберуться в Колеґії сили й енерґії, щоб пізніше їх віддати в виді знання й світла українському загалові в Канаді. Бо вуголь — то є сконцентроване проміння сонця, яким цілі сотні й тисячі літ наливалися ліси й дерева, а тепер по звільненню з тисячелітнього сну — вони віддають нам первісну енерґію сонця в виді світла, тепла й всякої енерґії. Так само й наші студенти — підчас свого перебування в Колеґії, наберуть

такої оживляючої енерґії, запасу волі, добра, світла й тепла для умів й сердець нашого українського громадянства й перемінять цей запас енерґії в правдиву життєву силу нашого церковного й громадського життя по фармах й містах й всюди по цілій Канаді, де тільки перебуває український нарід.

Д. Мартиновський,
Декан Теольоґічного Відділу й Колеґії.

1-го травня, 1949 року.

СТИПЕНДІЇ Й НАГОРОДИ В КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ У ВИНИПЕҐУ

п. ОРЕСТ ҐОРЧИНСЬКИЙ,
Студент Теольоґії й Університету.

СТИПЕНДІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК В КАНАДІ

Союз Українок в Канаді дає річну стипендію в сумі $100.00 для студента або студентки XI і XII кляси, що дістане понад 75% марок в академічних предметах і буде взірцевим студентом під кожним взглядом.

За рік 1947-48 цю стипендію дістав пан **Орест Ґорчинський.**

п. СТЕПАН ЗУЗАК,
Студент Теольоґії.

НАГОРОДА ПЕТРА ВАСИЛИШИНА ЗА КУРС ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ

Пан **Петро Василишин** з Едмонтону жертвував ~~$10.00~~ 100.00 для нагород на чотири роки курсів Історії Українців в Канаді. Перший курс відбувся підчас шкільного року 1948-49. Першу нагороду дістав **п. Степан Зузак,** а другу **п. Орест Ґорчинський.**

УЧИТЕЛІ В КОЛЄҐІЇ

Ф. Т. ГАВРИЛЮК, В.А., В.Ед.,
Принципал.

Д. МАРТИНОВСЬКИЙ, Мґр. Богосл,.
Декан Теольоґічного Відділу.

В. САРЧУК, В.А.,
учитель математики і фізики.

Ю. ВОЛОЩИНОВСЬКИЙ, В.А.,
учитель хемії і історії.

Пані Е. ТІЛЕНІЮС, В.А., учителька французької мови і анґлійської літератури.

о. прот. Ф. КУЛЬЧИНСЬКИЙ, учитель релігії й духовник Колеґії.

Проф. Др. Д. ДОРОШЕНКО, учитель історії церкви й літератури.

Проф. І. ВЛАСОВСЬКИЙ, учитель історії церкви й доґматики.

† Й. БОГОНОС,
учитель церковного співу.

Вол. БОГОНОС,
учитель теорії музики й співу.

Панна А. ЧЕРЕПАХА,
в.о. настоятельки Дівочого
Інституту

Студенти при Колеґії

1. ВІД ТЕОЛЬОҐІЧНОГО ВІДДІЛУ.

Діяльність нашого теольоґічного товариства виявляється в тім, що ми, студенти-теольоґи, уряджуємо ріжні дискусії й дебати, запрошуємо ріжних гостей-промовців і навязуємо ближчі контакти зі студентами-теольоґами анґлійської церкви, з Колеґії Св. Івана в Винипеґу.

Така широка діяльність значно підносить значіння товариства. Дискусії, дебати й промови мають для нас безмежне значіння, бо вони закликають нас до глибшого думання й розширюють наш світогляд. З цих дискусій й промов користають не тільки члени нашого товариства але й інші студенти, що такими справами цікавляться.

З навязанням ближчих контактів з анґлійськими теольоґами, ми довідуємося дещо про їхні церковні звичаї та обряди та про анґліканську церкву взагалі. Також через наше товариство ми мали нагоду відвідати жидівську божницю й їхній дім для старців. Таким способом ми могли довідатися дещо про жидівські обряди та ближче пізнати характер та ділання цих людей. Пізнавши способи життя людей інших віроісповідань та запізнаючи їх з нашими звичаями та традиціями, ми витворюємо взаємні відносини між нами, які звязують нас нитками братерської любови й згоди.

Наше товариство також має велику вартість в тім, що при нім ми виробляємо свої особисті характери. Ми вчимося сповнювати ріжні обовязки, які покладає на нас товариство. Дальше, ми маємо нагоду привчатися провадити зборами; згідно зі статутом товариства, члени товариства мають по черзі провадити зборами. Це є для нас практичною користю, коли ми візьмемо під увагу те, що це знання придасться нам в нашім будучім житті.

Цього року теольоґічне товариство складається з десятьох активних членів, себто, студентів теольоґії. За кілька років наше товариство вже зможе випустити кілька молодих священників на працю на церковній ниві. А наша церковна нива є дуже широкою й потребує багато працівників. Ми знаємо з практичного життя, що господар краще виконає собі свою працю сам, ніж десять наймитів. Подібно й на церковній ниві ми хочемо мати своїх власних працівників, щоби нам ніколи не довелося бути залежним від чужих або чужим взагалі служити. Отже українські православні мужчини повинні поважно над цею справою застановитися й коли тільки можливо, прикласти своїх рук до її піднесення. Записуйтеся на богословський курс при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу та посвятіть своє життя для добра своєї церкви й свого народу. А Господь Бог щедро надгородить!

Мирослав Пахолок, голова Теольоґічного Товариства.

2. ВІД УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ВІДДІЛУ

„Нема більшого друга понад мудрість,
Ні ворога над глупоту...". (Ів. Франко).

Коли ми говоримо про науку чи про знання взагалі, то зараз нагадуються нам оці слова, повище згадані, Івана Франка. Яку велику правду вони говорять! Бо вдійсності нема кращого друга ніж добре освічений, високо розвинений та спрямований на правильний шлях розум. Він назавсігди буде нашим вірним приятелем. Ніхто його від нас не відбере; вода його не змиє, огонь не спалить, злодій не вкраде... Він порадить нас в лиху годину, розвеселить нас в сумну хвилину та вкаже нам, як на дальше поступати, щоби добитися кращої будуччини, де ми могли б спільно з другими нашими братами радуватися нашим найдорожчим скарбом — життям, та вихваляти Всевишнього Бога, Отця нашого Небесного, Який є нашим вічним щастям! О Господи — чи треба нам кращого друга?!

А глупота... Глупота висить темною, непрозорною хмарою над нашими темними головами, не допускає до нас промінів радости та щастя, заслонює наші очі перед праведною дорогою життя та веде нас до вічного загину. Яка це велика кара та яке то велике нещастя знаходиться під проводом цього смертельного ворога — глупоти.

Люде, які є свідомі значіння та впливу цих двох противних собі умових особливостей — мудрости й глупости, безумовно вибірають собі мудрість та стараються всякими ріжними способами осягнути її й здобути собі в ній друга. Тільки не всім вдається. Причина ясна. Вони не шукають її там, де вона є, прямують цілим своїм єством туди, де вона тільки частинно проявляється, або вибірають найдальшу дорогу до неї. Декотрі шукають мудрости в спортах, другі в книжках, треті в науці, четверті в забавах, пяті в суспільнім та соціяльнім життю, шості в політиці, сьомі тільки в строгім релігійнім житті, й так дальше... І де якраз лежить ота дійсна мудрість? Аа... Тайна в тім, що мудрість сама собою установляє цілість життя, отже вона не знаходиться тільки в однім місці, а знаходиться всюди в один час. Треба мати широкий погляд на життя, так, щоби ним ми могли засягнути все, що нас окружує. Ми повинні приглядатися всьому з великою увагою та з відкритим умом; ми повинні вставляти всі ті ріжні прикмети нашого окруження в одну систематичну цілість. Дуже часто люде, яким шукання мудрости показалося безуспішним, гублять-ся в житті, не бачуть в речах ні цілі, ні значіння й остаточно падають в безвірря, в духовну нужду й пропасть.

Щоби остерегтися цього, нам треба себе виховувати в належній мірі на всі сторони нашого життя. Треба нам глибоко спускатися в криницю знання й науки; але можливо ще більше нам треба задержати рівновагу й мати якусь певну ціль чи мету за світло, бо інакше можемо за-

ґубитися й захитатися в повітрі над загрожуючою пропастю бездонної криниці.

Виховувати себе в належний зрівноваженій атмосфері можна кількома способами. Можна читати книжки й стати в ряди тих людей, що ми звемо самоуками. Можна слухати того й приглядатися тому, що другі кажуть і роблять. Можна йти до державних шкіл — до вищої школи та до університету. Тай тут вдруге ми повинні вважати, щоби не стати однобічним, а щоби по можності вживати всіх можливих способів.

Студенти університету повинні, поза своєю шкільною наукою, не тільки обширно про ріжні справи читати, але можливо ще більше повинні прислухуватися та приглядатися дійсному практичному життю, якого кожний з нас є складовою частиною.

Університетська наука сама собою ще не творить цілости, а університетські степені та титули не конечно роблять людину мудрою. Буває таке, що людина з звичайним державним вишколенням є загально мудрішою ніж та з університетським образованням. Отже поза університетською наукою треба до певної міри брати участь і в ширшім житті, бо тільки тоді наш розум зможе свобідно розвиватися й пристосовувати себе до свого соціяльного оточення, як рівнож і до тих многих вимог нашого духового й фізичного життя.

Українські хлопці та дівчата, що думають іти до манітобського університету, мають золоту нагоду перебувати в резиденції Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Поза своєю наукою на університеті, вони можуть дістати тут належну релігійну, національну та культурну підготовку до їх дальшого життя.

Це збагатить їх знання та розширить їх світогляд до значної міри, що вже саме собою свідчить про поступ в сторону мудрости.

Цього року при Колеґії перебуває пять університетських студентів: три записані на курсі загального мистецтва (Артс), один на курсі прикладних наук (Саєнс) а один на вступнім курсі медицини. Ми всі бажаємо нашим університетським студентам якнайкращих успіхів в їх дальших студіях і хай Господь Бог допоможе їм виховатись та вирости Творцеві нашому на славу, родичам своїм на втіху, а українському народові та канадійській державі на користь.

Орест Ґорчинський.

3. ВІД XII-ої КЛЯСИ.

Колеґія, як така, містить в собі не тільки саму дванадцяту клясу, але також одинадцяту клясу й Теольоґічний Відділ. В дванадцятій клясі є десять хлопців і десять дівчат. Склад професури є такий: п. Сарчук вчить фізику й математику, п. Волошиновський — хемію й історію, пані Тіленіюс — анґлійську й французьку мову, а проф. Мартиновський — латинську мову.

Сама наука в Колеґії є для нас більше корисною, як наука в звичайній державній школі. Причини цьому ріжні. Одне, ми маємо відповідніх учителів, які стараються кожному обяснити й засвоїти все те, що нам було б може недоступним у державній школі. Друге — коли хтось з нас мало цікавиться наукою, або слабо її спіймає, то учителі, знаючи дорогу, на яку наші родичі справили нас, помагають нам поза своїми годинами навчання, докладають всіх своїх зусиль, щоби їхні студенти могли вийти в течію життя свідомими громадянами. Дальше, тут не обмежуються загально принятими предметами в державних школах, а говорять нам про інші справи й інші країни й народи; ми вчимося тут щось такого, що ми в державній школі за ніякі гроші не дістали б. А саме: ми чуємо тут про нашу рідну українську мову, історію нашої минувшини та рідних звичаїв, від яких ми відвикли й взагалі дуже мало про них знаємо. Оце все розширює наш реліґійно-культурний світогляд. Одним словом, нам в Колеґії пригадують хто ми, й чиї ми діти, пригадують нам, що в наших жилах буяє ота свободолюбива, українська козацька кров.

Колеґія Св. Андрея виховує нас на добрих українців, а ще кращих канадийців, в тім розумінню, що ми стаємо свідомі, наложеного на нас обовязку, провадити орґанізаційні круги нашого загалу, який очікує на нас, як на майбутніх спадкоємців, які зчасом мають перебрати на себе ті тяжкі завдання й відповідальності, які тепер несуть на своїх плечах наші родичі.

В Колеґії ми також маємо нагоду вчитися як належить провадити орґанізаційну працю. На те існує Студентський Кружок.

В Колеґії студенти є зобовязані вчащати на такі лекції як Катехизис і Історія Українців в Канаді. Користування з таких лекцій дає нам можливість розвинути свій світогляд і пізнати себе реліґійно й національно. Цього ми не можемо одержати в державних школах, бо вони не є для нас рідними й не відповідають нашим потребам національно-духового характеру.

Ми маємо нагоду блище запізнатися з українською піснею, з народніми танками та з українською драмою, з якими нераз виступаємо на концертах при більшому зібранню. Ми маємо нагоду блище пізнати і зрозуміти наші рідні традиційні звичаї, які в Колеґії строго додержуються.

Колеґія Св. Андрея є одною з тих інституцій, що помагають нам розвязати проблеми нашого майбутнього розвитку на культурнім та релігійнім полі. Колись наші очі були звернені на Україну за поміччю, де ми шукали проводу, — але сьогодня ввесь український нарід дивиться на нас канадийських українців і надіється, що ми збережемо Українську Церкву й Українську Культуру від чужого панування.

А ми покажемо, що ми вдійсності є тими носіями української правди, яку вороги стараються затерти терористичним способом, знущаючись над нашими братами. Кожному з нас зокрема, треба освідомити себе й стати заборолом, тою непорушною кріпостю, якої ніякий ворог не є в силі зломити. Цю свідомість ми можемо набути в Колеґії Св. Андрея в Винипеґу, бо вона дає нам належне моральне й культурно-релігійне виховання. За це належиться велика честь і слава тим людям, що започаткували для нас Колеґію й на дальше піддержують її своїми щирими жертвами.

Дорогі хлопці й дівчата! Йдіть до Колеґії Св. Андрея брати кляси вищої школи, а напевно не пожалуєте. Тим самим, ви причинитеся до повного відродження української культури та станете добрими громадянами Канадийської Домінії.

Орест Присяжнюк.

ВІД XI-ої КЛЯСИ.

При Колеґії Св. Андрея в Винипеґу викладаються курси XI і XII кляси вищої школи. Одинадцята кляса складається з дванадцятьох студентів, хлопців й дівчат, які приїхали з ріжних сторін побирати науку в Колеґії. Троє з цих студентів приїхали з Европи й продовжують тут науку, яку там мусіли залишити. Учителі, які викладають предмети одинадцятої кляси є: п. Ф. Т. Гаврилюк, п. Д. Мартиновський, п. Ю. Волошиновський й пані Е. Тіленіюс.

Тепер блище приглянутись нашим студентам... Ми найперше бачимо в кождого свій талант. Є співаки, що беруть участь в концертах; є музиканти, що своєю милою музикою зачаровують студентів, коли буденна праця закінчиться; є танцюристи, що беруть участь в народніх танцях та в ріжних виступах; є спортовці, що беруть участь в ріжному спорті... Але найважніша праця для кожного студента — є наука. Студенти стараються якнайкраще вчитися, щоби одержати стипендію, й цим виробити добре імя не тільки собі але й для Колеґії взагалі.

Ми, студенти одинадцятої кляси є свідомі того, що наука в Колеґії принесе нам більше користи ніж наука у звичайних вищих школах. По других вищих школах про

українців навіть не згадується в загальній світській історії, але наші учителі в Колеґії представляють нам історію, як вона дійсно виглядає, що включає й безперестанну боротьбу українського народу за волю й самостійну українську державу. Це все дає нам нагоду краще зрозуміти українську культуру й минувшину й пристосувати себе до канадийського способу життя. Коли ми виховуємось в такім свідомім дусі — то пізніше ми будемо другим представляти українську справу так, як вона вдійсності мається аж доки ми не висунемо її на світську арену, де другі народи могли б з нею числитися.

Беручи одинадцяту клясу, студенти мають на увазі іти до університету або учителювати. В однім чи другім случаю, це робить XI клясу послідньою клясою вищої школи. Ті студенти, що беруть XI клясу в Колеґії, мають нагоду, поза своєю шкільною наукою познайомитись з історією українців в Канаді, з українською культурою взагалі та з громадським провідництвом. Цього не вчуть нас ні в „нормальній" школі (Учительський Семинар) ні на університеті. Коли студенти покінчуть XI клясу в Колеґії й підуть учителювати, то вже будуть мати належне підготовлення до участи в соціяльнім і орґанізаційнім життю в своїй околиці.

В Колеґії кожного вечера є призначені години науки під наглядом учителів. Підчас цих реґулярних годин студій, студенти мають нагоду робити свої домашні задачі. Такого пильного догляду студенти не дістануть в звичайних вищих школах. Ми дуже багато скористали з тої праці й труду, що наші учителі вложили для нашого власного добра й за це ми складаємо їм свою щиро-сердечну подяку.

Ми є свідомі того, що наші батьки сподіються від нас поступу на культурно-релігійнім і національнім полі, й ми будемо старатися цей святий обовязок совісно й належно сповнити.

Нестор Шевчук.

---

5. КОМЕРЦІЙНА КОЛЄҐІЯ "САКСЕС".

Відколи комерційна колеґія „Саксес" була заснована в Винипеґу в 1906 році, то вона випустила около 65,000 студентів. Ці молоді люде приїзджали зо всіх провінцій Канади й також з дальших країн. Багато з цих студентів добилося навіть дуже поважних становищ у державнім уряді, в наукових інституціях і в торговельних заняттях через науку, що вони отримали в цій колеґії.

В часі вступу до колеґії, молодим студентам дається повний й широкий вибір курсів; також помагається студентам у виборі тим, що пристосовують їх до того курсу,

що їх найбільш цікавить. Учительська рада складається з около 24 членів і кожний з них є спеціялістом в предметах, які він викладає. Це позволяє студентам вступати на курс в кожнім часі й починати свій курс з початку, бо учителів є подостатком і можуть особисту поміч давати, коли справа того вимагає. Ця колеґія провадить науку впродовж дванадцять місяців вдень і вечером. Денні лекції провадяться від 9 години рано до 4:10 пополудні, а вечірні відбуваються від 7:30 до 10:00 години. Час науки поділяється на вісім частин, і кожний студент є зобовязаний держатися розподілу свого часу.

Комерційне вишколення є дуже великою поміччю для студентів університету. Ті студенти, що навчилися стеноґрафії або можуть добре оперувати машиною до писання, можуть писати свої праці й приготовляти лекції багато скоріше й легше. Також помагає в тім, що студенти університету, підчас літніх ферій можуть працювати по канцеляріях, і тим заробити собі бодай частину грошей на дальше продовження своїх університетських студій.

При Колеґії Св. Андрея, цього року перебуває тільки двоє студентів, що вчащають до цієї комерційної школи. А варто, щоби більше українських хлопців та дівчат зацікавилися цією школою. Ми повинні старатися мати якнайбільше комерційних спеціялістів. Це значно піднесло б наше торговельне положення та поставило б нас на рівень або піднесло б нас навіть і понад рівень торговців інших народностей. А це все було б на користь не тільки нам українцям, а рівночасно й всьому канадийському загалові.

Лелія Кізь.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО НАШИХ СТУДЕНТІВ
(Знимки й особисті описи про студентів)
СТУДЕНТИ ТЕОЛЬОҐІЇ

СТЕПАН ГАНКЕВИЧ

Степан студіює третій рік Богословія. Славний з нього дяк. Він бажає кожному щастя, хоч самий каже, що його не має. Все цікавий знати, чи „що з того буде . . ." Але ми знаємо, що вже є . . . Його мотто: „Будь веселий забудеш про плач."

ОРЕСТ КУЛИК

Орест є один з наших патріотичних американських громадян, який побирає третій рік богословія. Окрім четвертого курсу теольоґії, Орест вже все має, що є потрібним, щоби стати священиком (на увазі маємо — жінку). Любить провадити дискусії, які часто додають нового життя до звичайних буденних подій, які так часто пересуваються заповолим темпом. Його мотто: „Хто стукає, тому отвориться", а фільозофія: „І це минеться."

ДМИТРО ЛУЧАК

Дмитро походить з овочевої країни Бі-Сі. Студіює третій рік богословія. Найбільше любить грецьку мову(!!!) Він дальше надіється на кращу будуччину, хоч вже в іншім виді. Не піддається праці. Каже — як дбаєш, так і маєш. Часто повторює: „О, ляг би я, о, ляг би я та виспався" — так наука не дає. Він є головою Студентського Кружка, якому не мало посвятив свого часу й труду.

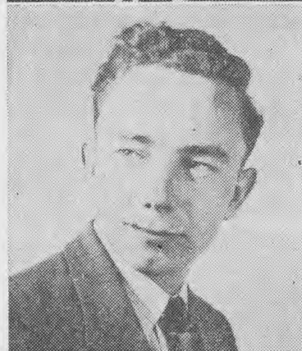

АНДРІЙ МАТВІЙЧУК

Андрій прибув з України ще маленьким хлопцем, але ніколи її не забуває. Студіює третій рік богословія. Хоче стати поетом, але через критиків не може. Його мотто: „Люби ближніх, але себе найбільше."

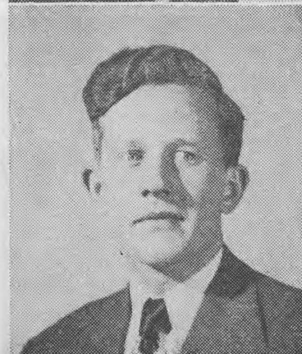

МИРОСЛАВ ПАХОЛОК

Мирослав, також американець, студіює третій рік богословія. Ми думали, що Мирослав пережене свого спів-горожанина Ореста Кулика, але коли й залишиться трохи позаді то він все покаже незрівнаний поступ. Прекрасний співак — буде добрим священиком. Мирослав є головою Теольоґічного Товариства й учителем Недільної Школи.

МИХАЙЛО ПАВЛИШИН

Михайло прибув зі скитальщини в осени, а тепер студіює теольоґію. Любить давати промови на ріжні теми. Любить помагати кожному в всяких справах з приповідкою: „Більше вкусиш, скорше проковтнеш." Його мотто: „Таємниця, це перший друг життя."

ВІКТОР ТУРТЯК

Віктор походить з країни „сонця" — Ґримзбі, Онт. Студіює перший рік богословія. Колиб не грека, то не булоб йому чого вчитися. Його заміри є стати добрим паламарем і здобути для себе вірного друга (жіночого роду). Його мотто: „Не все золото, що блищить."

СТЕПАН ЗУЗАК

Степан ще бездержавний, але в короткому часі думає, що одержить державну приналежність за стараням своєї майбутньої жінки. Студіює третій рік богословія. Найбільше любить досліджувати Святе Письмо. (Ми віримо, що „наслідувати" також!). Його мотто: „Гніватись безпідставно" (!) є великим гріхом.

СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ

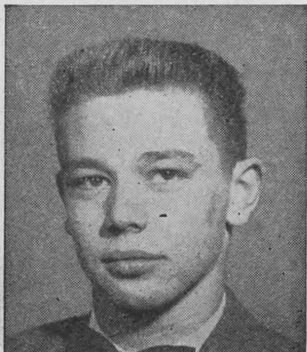

МОДЕСТ ҐЕРЕЛЮС

Бере перший рік університету. Каже, що ходити до університету є дуже великим привілеєм. І він використовує цю нагоду до найдальших її границь. Любить спорт і всякого рода забави. Завсіґди веселої вдачі. Любить латину... Хоче стати колись лікарем.

ОРЕСТ ҐОРЧИНСЬКИЙ

Бере другий рік університету (Артс) і також частину другого курсу теольоґії. Він є секретарем Теольоґічного Товариства та учителем Недільної Школи. Любить деклямувати й є добрим промовцем. Каже, що життя є найліпшим учителем, а досвід найкращим порадником — і ми з ним вповні годимося. Думає колись бути лікарем.

ПЕТРО ДРОЗДОВИЧ

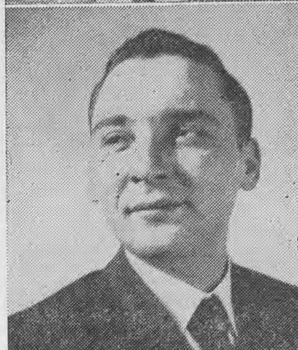

Бере третій рік університету (Артс) і також частину теольоґічного курсу. Він є учителем Недільної Школи. Ніколи тяжко не працює, бо, каже, поки ще молодий та самий, треба добре відпочити та набрати сили й витревалости до дальшого життя." У всіх своїх ділянках він поволий але певний. Має фільозофічний ум. Любить слухати промовців і цікавиться студентським життям.

ВОЛОДИМИР ЛАСКО

Бере другий рік університету (на відділі рільництва). Любить спорт і змагатися на пястуки. Каже — „Пощо спішитися, коли можна те саме поволі зробити ..." Його мотто: „Не роби сьогодні, що можеш зробити завтра."

МОДЕСТ МИЦИК

Модест приїхав з Европи в осені, де він з початку студіював Політичну Економію в Львові, а відтак в Мюнхені, Німеччина, брав чотири роки медицини. Тепер бере другий рік вступного курсу до медицини при манітобськім університеті. Цікавиться студентським життям. Є представником ЦЕСУС-у на Канаду. Належить до армії „Кемирон Гайлендерс" і до українських пластунів (Бой Скавт).

ОЛЕКСАНДЕР ОЛЬХОВЕЦЬКИЙ

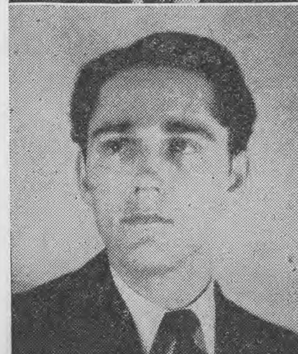

Бере другий рік загальних наук при університеті. Цікавиться політикою й правом. Цього року був головою СУМК ч. 5. Бере активну участь в студентськім життю. Він є одним з тих студентів-піонірів, що перебувають при Колеґії від часу її заснування.

КИРИЛО ФИЛЕВИЧ

Бере другий рік природних наук (Саєнс) при університеті. Думає спеціялізуватися в ґеольоґії. Він є тихої вдачі, але завше веселий й спокійно відноситься до всіх. Каже, що „Ті канрідер" багато йому дечого цікавого сказала.. Цікавиться студентським життям і був на комітеті Товариства Альфа-Омеґи.

ЮРІЙ ЦУКОРНИК

Бере другий рік вступного курсу до медицини. Хоче бути лікарем. Вже відтепер оперує на неживих сотворіннях, які тримає в кімнаті. Підчас року виробив серед студентів певний страх о всяких вибухів (експльозій). Також дуже любить число 351. Співає в мужеськім хорі Володимира Богоноса. Має прекрасний тенор. Співає в кількох „ключах". Походить з Торонта. Цього року він є нашим фотоґрафістом.

СТУДЕНТИ ТОРГОВЕЛЬНОГО КУРСУ

ЛЕЛІЯ КІЗЬ

Лелія приїхала до нас з Росборн, Ман. Бере курс в „Бизнес Калидж" і хоче бути стеноґрафісткою. Вона є тихої, але примірної вдачі. Вона вірить, що точність є одною з найважніших прикмет культурної людини. Любить друкувати на машинці. Любить ходити на прогульки...

ВОЛОДИМИР ПЕРЕПЕЛЮК

Володимир походить з Флин Флон, Ман. Самий рано вставав і других любив будити. Вдень ходив до „Бизнес Калидж", а вечерами книжки читав. Завсігди веселий й любить жарти. Любить ходити на прогульки . . .

СТУДЕНТИ ДВАНАДЦЯТОЇ КЛЯСИ

ОНА АРСЕНИЧ

Щоранку спішить до Колеґії й дуже рідко спізняється. За те вона жвава, прихильна й милосердної вдачі. Мабуть тому й думає стати сестрицею милосердя. Завжди готова на жарт. Любить спорт й спорт. Завсігди повний жартів і гим: „Що мала я"? „О, ніколи!" Я вже дванадцять літ ходжу до школи.

МИРОСЛАВА БЕХ

Походить з Карловрі, Ман. Добре й старанно вчиться. Своєю приємною вдачею здобула багато приятелів. Любить всі ручні роботи й думає стати учителькою. Її мотто: „Тиха вода — береги ломить."

ОРЕСТ ВЕРХОМИН

Примандрував до нас з далекої околиці Едмонтону. Любить точність. Дальше — любить музику й спорт. Завсігди повний жартів і сміху. Його амбіція є стати лікарем і запустити „гендлбар" вуса. Його пословиця: „Чому спішитись, як є багато часу?!"

НЕСТОР ГРИШКЕВИЧ

Нестор є жвавої вдачі. По цілій Колеґії дає себе чути своїм дитячим реготом. Любить малювати олійними фарбами. Хоче стати колись малярем. Добре вчиться та добре поводиться з учителями. Любить народні танки, спорт і кіно. Він є секретарем Студентського Кружка.

ЄВГЕН ҐЛІЦЬКИЙ

Наш передовий оптиміст. Добрий дебатант. Любить спорт, спів і всякі танці, деколи навіть більше як науку. Його пословиця є: „Гуляй і тішся душе — бо крути не верти, а прийдеться вмерти." Він нічим не журиться, бо каже, що все моглоб ще гірше бути. Його амбіція є стати психіятром.

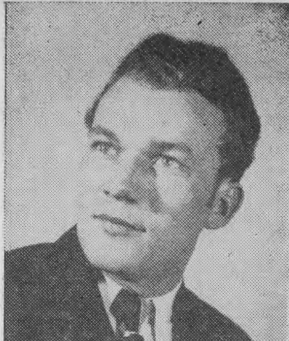

АНТІН ДАНИЛЮК

Приїхав до нас з Ґилберт Плейнс, Ман. Він є поважної, прихильної вдачі. Добре вчиться. Інтересується політикою та любить народні танки. Також любить серйозно дискутувати над ріжними справами. Його мотто: „На все є свій час."

ВАСИЛЬ ЖУК

Василь має всюди приятеля. Він все готовий помогти другим, зажартувати та розважити своїх ближніх. Хоче стати інженіром. Любить вчитися — але також любить і забавитися. Головно любить музику. Його мотто: „Позиченими руками легше огонь загортати."

МИКОЛА КІНДЗЕРСЬКИЙ

Веселої, байдужньої вдачі. Він ніколи не паде в мелянхолію. Любить спорт всіх родів і любить забавитися. Гордий з своеї околиці Рорктон, Ман. Микола завсігди пунктуальний щодо кляс. Його мотто: „Чим скорше — тим ліпше."

НАДІЯ КИБА

Одна з найбільше жвавих дівчат в Колеґії. Завсігди готова на жарт, на сміх та на забаву. Ніколи не сумує хоч і далеко від дому. Любить музику, танці та всі спорти. Також інтересується читанням та ручними роботами. Була регулярною дописувачкою до „Щоденних Пригадок." Всіх оживлювала своїм гострим гумором. Походить з Флин Флон, Ман.

ГАЛИНА МЕЛЬНИК

Галина походить з Кренбері Портедж, Ман. Виглядає на найздоровшу за всіх дівчат. Завсігди готова на жарти та на суперечку. Любить кухарити, та дуже інтересується спортом. Добре грає на піяні та любить танки. Часом скучає за домом, але ми певні, що без неї багато нашої веселости пропалоб.

НІНА ПАНЬКІВ

Здержливої та нетерпеливої вдачі. Вона медом принадила до себе одного музичного медведя. Добре вчиться. Любить жартувати й боротися при помочі нігтів. Дістала собі курятко, яке цвіркає по цілій Колеґії. Її мотто: „Роби другому те, що всі тобі."

ОРЕСТ ПРИСЯЖНЮК

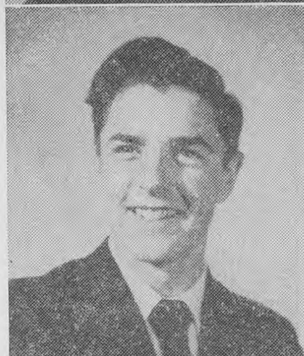

Нетерпеливої та острої вдачі. Завсігди має з кимось, як то кажуть, „кістку гризти" (звичайно по-приятельськи). Добре вчиться та любить всякі драматичні виступи. Інтересується спортом та ріжними забавами. Любить жартувати. Походить з Пайн Ривер, Ман.

ЯКІВ ПУРИЧ

Походить з Роблин, Ман. Він є наш спеціяліст техніки й машин. Він цікавиться всякими механізмами та бере участь в спорті. Не занедбує науки. Любить забавлятися та випробовувати свою фізичну силу. Також любить модерну музику. Його мотто: „Чим вище літаєш, тим дальше падати."

ОЛЬГА РЕКУНИК

Приїхала до нас з Стюартборн, Ман. Любить поважну працю хоч і від забави не відмовиться. Вона є прихильна до всіх і не любить бачити когось нещасливим. Її мотто є: „Люби ближнього твого як себе самого."

МАРІЯ САПАЧ

Походить з Ґардентон, Ман. Вона є острої та жвавої вдачі. Любить жарти й танки. До науки ставиться поважно. Її пословиця: „Нащо мені карії очі," а мотто: „Поволі й певно — а скорше виграєш."

ВАСИЛЬ СОЛОМОН

Василь є щирої та прихильної вдачі. Любить жартувати й танцювати. Каже, що це помагає йому в науці(?). В зимі був провідником дружини „гакі." Його амбіція є стати аптикарем і мати багато грошей. Він бере собі за мотто ці слова: „Не втім лежить слава, що ти силувався зробити, але в тім, що ти зробив."

ЛЮБА СТОРОЖУК

Вітає з Вайти, Ман. Приємної та прихильної вдачі. Завжди жартує й розвеселяє других. Любить народні танки, музику, драму й їзду на колісцятах. Любить вчитися по системі, непризнаній учителями, але має успіх. Її фільозофія: „поки є життя, доти є радість і надія."

ЛЕСЯ ТАНЧАК

Каже, що походить з найліпшого місця в Канаді — з Рози, Ман. Вона все весела та прихильна. Любить спорти й до певної міри щиру працю. А науку, безперечно ставить на першому місці (з початку або з кінця; це не робить багато ріжниці). Її мотто: „Люби багатьох, довіряй декотрим."

АНДРІЙ ФЕДОРКІВ

Також любить свою науку, що спав би коло неї як день так і ніч. Є тихої й веселої вдачі. Всіх має за друзів. Любить кіно, більше ніж їзду на колісцятах. Ніколи не падає в надії. Він каже: „Нехай розумний чоловік буде моїм провідником."

ЕВА ШИПЛЯК

Тихої та прихильної вдачі. Має кожного за приятеля. Однак вона здобула окрему симпатію в одного з наших будучих поетів. Це спонукало її блище заінтересуватися теольоґією. Любить жартувати. Тримає велику точність. Любить ходити на проходи.

ОЛЕНА ШИПЛЯК

Олена є прихильної та приємної вдачі. Любить щиро помогти другому. Любить забавлятися хоч не легковажить і науки. Цікавиться співом та народніми танками. Дуже рідко скучає за домом, бо тут розвеселює її один з наших веселіших оптимістів. Її мотто: „Добре роби, добре буде." Походить з Кендіяк, Саск.

СТУДЕНТИ ОДИНАДЦЯТОЇ КЛЯСИ

ГАЛЯ БАРАБАШ

Наша будуча стенографістка походить з Роблин, Ман. Вона цікавиться спортами, а найліпше любить совгатися на леді. Галя є тонкої та стрункої постаті помимо того, що багато їсть. Вона все любить багато забавлятися. Каже, щоби ніколи нічого злого не робити, хоч сама деколи забувається(!) Дуже любить баритоновий голос...

ОЛЯ БАРАН

Оля приїхала сюди з Карлорі, Ман., де покінчила X клясу з великим відзначенням. Тепер пильно вчиться й є одною з ліпших студенток в своїй клясі. Відзначується своєю тихою примірною та приємною вдачею. Любить вишивати та читати. Має намір стати доглядачкою хорих. Ми всі віримо, що вона буде дуже успішною в цій професії, хоч би навіть і тому, що має симпатію одного з будучих лікарів.

МИКОЛА ЧАРНЕЦЬКИЙ

Коли почуємо крик, галас та веселу пісню, то знаємо, що наш Микола сходить з третього поверху. Він походить з Прілейт, Саск. Там напевно скучають за його веселою вдачею. Любить спорт більше як науку.

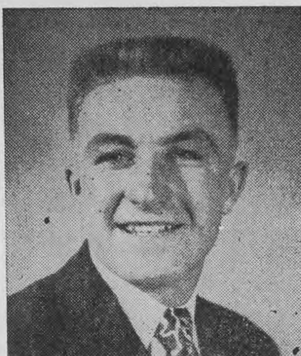

ВОЛОДИМИР ҐРИВІНСЬКИЙ

Володимир походить з Фишер Бренч, Ман. Він є один з наших найліпших аматорів в представленнях. Він дуже цікавиться літературою й напевно був би написав „Кобзаря", колиб Шевченко не попередив його. Він є дуже веселої та працьовитої вдачі. Любить все тримати в порядку й в чистоті, а головно свої окуляри та свій „брош кат." Має баритоновий голос...

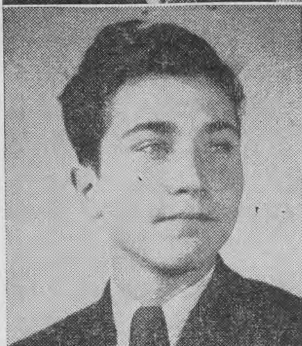

ЛАВРЕНТІЙ КОГУТ

Лаврентій походить з Роза, Ман. Він також тяжко працює й каже нам, що коли покінчить свою латину, то буде веселий чоловік. Думає стати адвокатом.

ВОЛОДИМИР КУЛЬЧИНСЬКИЙ

Володимир приїхав до нас серед шкільного року зі скитальщини й тепер продовжує свої анґлійські лекції тут в Колеґії. Він є один з наших тихіших, примірних студентів. Своєю участю в між-провінціяльній дебаті він показав себе й здібним дебатантом. Має надію стати колись електричним інженіром.

АННА КУРИК

Наша будуча доглядачка хорих походить з Роза, Ман. Вона любить вишивати, помагати другим у всяких домашніх справах, а головно любить куховарити. Вона вірить, що найкращою дорогою до мужеського серця, є дорога через його жолудок. І вірте або не вірте, але вона вже дісталася до середини серця одного з наших хлопців. Успішна техніка, дівчата!

ОЛЬГА МАЧУЛА

Ольга є тихої й приємної вдачі. Щиро ставиться до всякої праці. Любить серйозну розмову та завсігди готова подати другому помічну руку. Інтересується всякими ручними роботами. Її мотто: „Пробуй аж заки не виграєш — хоч це забралоб і ціле твоє життя." Походить з Ґудів, Саск.

АНДРІЙ МЕЛАНЧЕНКО

Андрій є одним з наших новоприбувших студентів. Він показує незрівнану амбіцію в науці й ми певні, що він остаточно осягне свої назначені цілі. Тяжко працює, хоч поза своєю щоденною працею, він також інтересується ширшими народними справами. Тихої і дійсно примірної та приємної вдачі. Любить других розвеселити в смутку. Ми всі бажаємо йому великих успіхів в життю.

ЗОНЯ ПЕРЕПЕЛЮК

Зоня думає стати сестрицею милосердя. Вона походить з Флин Флон, Ман. Любить грати на акордіоні. Для неї сонце ніколи не заходить; а місяць вона також дуже любить, помимо того, що він міняє своє обличчя кожної ночі.

МАРУСЯ СКРИПНИК

Маруся недавно прибула з Европи, а тепер бере частину одинадцятої кляси, що вже саме собою показує її зацікавлення в науці. Вона каже, що дуже легко жити в Канаді, але дуже тяжко навчитися анґлійської мови. Вона любить танцювати; думає стати колись аматоркою.

ТЕРЕСА ТКАЧИК

Одна з наших найменших але найцікавіших дівчат. Походить з Вайта, Ман. Своїми жартами та своєю жвавою вдачею вона наповнює Дівочий Інститут веселим життям. Любить хемію і хоче стати аптикаркою. Ми всі желаємо її найкращих успіхів.

НЕСТОР ШЕВЧУК

Наш амбасадор веселости походить з Вишарт, Саск. Він має поважний зовнішній вигляд (про внутрішний вигляд не ручимо). Він каже, що хоч би він і вчився французької мови, то з нього француза ніколи не буде. Він занимає позиції міністра закордонних справ до Сумківського відділу з Колеґії та скарбника Студентського Кружка.

СТУДЕНТИ НИЩИХ КЛЯС

БОГДАН КОСАЧ

Наймолодший і найспритніший за всіх наших студентів. Учащає до публичної школи недалеко від Колеґії. Любить пласт, читати книжки, та їздити двоколесником. Наш Богдан є веселої але збиточної вдачі.

САВЕЛЯ МЕЛЬНИК

Походить з Кренбері Портедж, Ман. Бере десяту клясу в вищій школі св. Івана. Інтересується совганням на лижвах та іншими спортами. Її мотто: „Будь обережна перед клопотами." Завсігди має задоволений вигляд на лиці. Мабуть її все щастить доля. От коби всі таку долю мали!

ЕДВАРД ЯЛОВЕҐА

Наш механік „першої кляси." Інтересується всяким механізмом та всякою будівлею. Він любить спорт, а головно змагатися на пястуки. Охочий до жартів та до забави. Відограває ролю реґулярного блазня в студентськім життю при Колеґії. Бере есяту клясу в школі св. Івана.

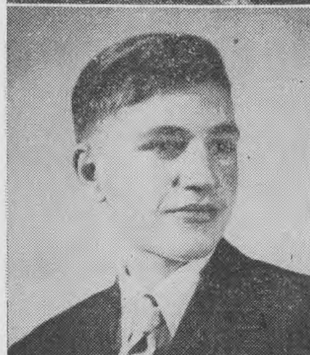

БОРИС ЯРИШ

Щодня серйозно мандрує до вищої школи „Мекрей", де побирає девяту клясу. Любить вчитися й завсігди вдає, що щось думає. Пишається своїми окулярами, які дають йому спромогу ліпше грати стук-пук. Його пословиця: „Не вір аж доки не зміраєш."

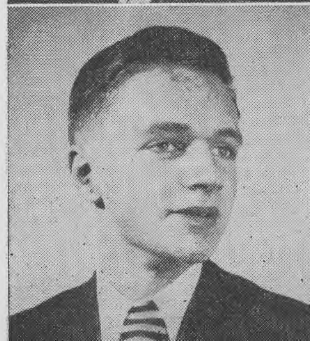

ОРЕСТ ЯРИШ

Орест не тільки що бере вищу школу, але рівночасно виконує обовязки сторожа при Колеґії. Він є серйозної але лагідної вдачі. Любить майструвати. Його мотто: „Роби другим те, що вони тобі не роблять."

Дописи Студентів

ТРЕТІЙ ЗЇЗД КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ.

В днях 4-го і 5-го листопада відбувся Третій Зїзд Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. 4-го листопада, о 9-ій год. перед обідом, учасники Зїзду вислухали Божественну Літурґію, яку відправили о. прот. С. В. Савчук, о. прот. Желішкевич і о. Д. Дмитрів в церкві св. Михаїла на Дізраелі.

Після обіду Зїзд зібрався в Народнім Домі.

Наради Зїзду відкрив голова Колеґії, Всеч. о. прот. С. В. Савчук, який, привітавши учасників, дав короткий перегляд праці Колеґії, та пояснив завдання Зїзду.

Принципал Колеґії п. Ф. Т. Гаврилюк дав звіт фінансовий.

Декан Колеґії п. Д. Мартиновський дав звіт з виховавчої праці на Теольоґічному відділі та на літніх курсах.

Подані звіти були дуже точні, подрібно опрацьовані, було в них багато статистичних даних, через що й були дуже цікаві.

Вечером того ж дня, відбулася спільна вечеря в салі при церкві св. Михаїла. Підчас вечері п. В. Кохан, недавно прибулий з Европи, виголосив дуже цінний реферат на тему "Перемога Української Державницької Думки", в якому переповів докладно змагання до обєднання українських політичних партій в минулому й створення Української Національної Ради.

Другий день нарад Зїзду почався привітанням зїздові Всеч. о. Д. Фокія, новоприбулого священика Української Православної Церкви в Канаді.

Після того слідували привіти представників від виховавчих Інститутів та орґанізацій, а саме: від п. Д. Добровольського — ректора Інституту ім. Петра Могили в Саскатуні, від п. П. Василишина — представника Інституту ім. М. Грушевського в Едмонтоні, від п. Н. Боднарчука — представника СУС, від п. Крипякевича — представника СУМК.

Дуже цінний реферат дав п. П. Василишин. Промовляли ще суддя Я. В. Арсенич — про стару й нову іміґрації. п. Крипякевич — про співпрацю виховавчих інституцій з СУМК.

Всеч. о. М. Юрківський — капелян СУМК — говорив про потребу орґанізування Колеґією одно-до-двотижневих освітних курсів по околицях.

Про потребу поглиблення самостійницької ідеольоґії серед питомців Колеґії та виховавчих Інститутів — говорили п. В. Сарчук і п. І. Г. Сирник.

Цілий ряд повищих промов викликав живу й цікаву дискусію.

Всеч. о. прот. Є. Грицина не прибув на зїзд з оправданих причин, але прислав свій реферат, який був поміщений в пресі.

Проф. Д. Мартиновський говорив на тему "Зорґанізу-

вання наукових сил при Колеґії" і з його доповіді виплила думка заснувати при Колеґії наукове тіло під назвою "Наукове Товариство" для видавання наукових праць, розвідок та підручників. В склад Товариства входитимуть такі вчені як проф. Д. Дорошенко, проф. І. Власовський і проф. Д. Мартиновський.

В часі Зїзду була переведена збірка на Колеґію і на Дівочий Інститут.

Зїзд закінчився концертом в салі Плейгавз. Участь в програмі концерту брали студенти Колеґії з мужеським хором під управою п. В. Богоноса.

Підчас концерту виголосив дуже цінну промову проф. І. Власовський, який вказав на велике місце духової культури в житті народу, без якої не може бути нації.

Зїздом проводила вибрана комісія в складі: п. І. Г. Сирника, Всеч. о. М. Юрківського та п. Н. Боднарчука. Секретарювали п. Я. Колтик і С. Зузак.

С. Зузак.

ДРУГІ УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ КУРСИ В КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ.

Що-року в Колеґії Св. Андрея в Винипеґу проголошуються Літні Курси української мови, літератури, історії, культури, драми, історії церкви й ведення Недільних Шкіл, провідництва в громадському життю, співи, танки, музика, народнє мистецтво й вишивки.

Бо Колеґія Св. Андрея не є тільки денною вищою школою, але й виховавчою інституцією, де виховується в народньому й релігійному дусі будучі провідники українців в Канаді. Для цього треба, щоб ці будучі провідники свого народу були як слід обзнайомлені зі своєю мовою, історією й культурою, й власне для цього Колеґія Св. Андрея в Винипеґу орґанізує ці Курси що-літа для виховання провідничих громадських сил, на яких би могла спіратися громадська й освітня праця по наших громадах, по фармах й містах.

Минулого року Другі Українські Літні Курси були найпопулярнішими Курсами не тільки в Винипеґу, але в цілій Канаді. Вони згромадили найбільше число студентів-курсантів, яке досягнуло числа 110. Майже кожна провінція чисельно й якістно під кожним поглядом репрезентувалася, а особливо виріжнилися дві далекі ґрупи, одна з Торонта, а друга з Едмонтону. Що торкається студентів з Америки, то також ми мали нагоду гостювати в себе 11 американців-студентів, з ріжних частин Америки й ріжного заняття й стану молодих українців, братів з Америки. Це були переважно студенти й учителі з Ню Йорку, Пенсилвенії, Месечусетс, Минесоти, Огайо, Илиной й т. д. Під поглядом віровизнання

— ми мали 7 греко-католиків, а решта були всі православні.

Таке велике число студентів само собою вимагало великого числа учительських сил й в цьому напрямкові ми також можемо сказати, що ми мали знамените число високоякістних й добірних учителів. Підбір учителів був під кожним поглядом досконалий, так що кожна ділянка курсів була покрита й належно подана студентам. Всіх учителів й помічних сил на цих Курсах було аж 20 осіб й серед них такі особи викладали або керували слідуючими предметами:

1. Всеч. о. Прот. С. В. Савчук — Ведення Недільних Шкіл й Історія Української Греко-Православної Церкви.

2. п. Ф. Т. Гаврилюк — Мовознавство й Курс Англійської мови й Канадійського Громадянства.

3. п. Проф. Д. Мартиновський — Історія України й Правопис.

4. Всеч. о. М. Юрківський — Церковний й Народній Спів.

5. п. Проф. Д. Дорошенко — Історія України й Українська Література.

6. п. Ю. Стечишин (гість лєктор) — Історія Українців Канади.

7. п. Д. Лобай (гість лєктор) — Сучасна Україна.

8. пані Савеля Стечишин (гість лєкторка) — Народнє Мистецтво й Культура.

9. п. І. Сирник — Історія Українців в Канаді.

10. п. В. Сарчук — Провід в Громадському Життю й Драма.

11. пані Н. Дорошенко — Театральне Мистецтво й Красномовство.

12. п. Ю. Волошиновський — Мовознавство.

13. Волод. Богоніс — Диріґентура й Хоровий Спів.

14. п. І. Пасерб — Інструментальна Музика.

15. п. С. Бурачок — Народні Танки.

16. пані А. Сирник — Товариські Забави й приняття.

17. пані А. Павлик — СУМКівські прогульки й Спорт.

18. п. П. Крипякевич — Загальний Спів.

19. пані А. Сарчук — Вишивання й писання писанок.

20. пані А. Павлик — Вишивання й писання писанок.

Крім повищих осіб були ще запрошені до спеціяльних викладів деякі визначні місцеві й позамісцеві особи для лєкцій Проводу в Громадському Житті. Й так, такі особи дали серію лєкцій Проводу в Громадському Життю: п. В. Сарчук, п. Д. Лобай, п. І. Сирник, п. І. Паламарчук, п. А. Павлик, п. І. Соломон й Всеч. о. М. Юрківський.

Праця Дирекції й Учителів була велика й ця праця цілковито уквітчалася великими успіхами Других Українських Літніх Курсів в Колеґії. Програму розложено в той спосіб, що ранні години були цілковито призначені до вивчення української мови й історії, а решту годин було призначено на лєкції танків, співу, а також на виклади загального й популярного характеру.

Велике число молоді, хлопців й дівчат, які приїхали до Колеґії — поставили Дирекцію перед питанням, як би зорґанізувати Курси в той спосіб, щоб наші студенти не тільки навчилися чогось й вернулися додому з більшою освітою, але також, щоб в якийсь спосіб провели той час так, щоб він приємно відбився на цілому їхньому життю в будучому. Й для цього за невелику платню ми дістали поле до гри, одну клясу й ґімнастичну салю, а також що-неділі по-полудні або в суботи виїзджали на прогульки на відпочинок й забаву. В той спосіб нам удалось відвідати слідуючі місцевості або мати таку чи іншу розривку в місті або поза містом:

11-го липня — Прогулька до Кілдонан Парку.

12-го липня — Свято Петра й Павла, Богослужения в церкві св. Михаїла на Дізраелі вулиці.

17-го липня — Танець в Гетьманській Салі, зорґанізований для курсантів Відділом СУМК ч. 81, з міста Винипеґу.

18-го липня — Прогулька до Бозижур, Ман.

24-го липня — Спільний Танець в Колеґії (орхестра: "Сейнт Ендрюс Мелоді Бойс").

25-го липня — Прогулька до Бирдс Гил, зорґанізована Союзом Українців Самостійників.

1-го серпня — Прогулька до Асинобойн Парку, й оглядини звіринця в тім парку.

8-го серпня — Прогулька до Ґренд Бійч й купання.

10-го серпня — Гра в Круглівку.

12-го серпня — Концерт в Плейгавз Театрі.

13-го серпня — Святочне Закінчення Курсів в Бібліотеці Колеґії й Служба Божа в Каплиці Колеґії Св. Андрея.

ОБРАЗКИ З ДРУГИХ УКРАЇНСЬКИХ ЛІТНІХ КУРСІВ ПРИ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ.

1. Американські студенти оглядають місто Винипеґ. Зліва направо: п. В. Спасик, п. Богдан Бойко й п. Володимир Боднар.

2. З лекції Драми: Наші студенти-актори після представлення, яке вони дали для студентів.

3. Жива піраміда зі студентів в Кілдонан Парку, але Юрко Галицький більше цікавиться фотоґрафією ніж пірамідою.

4. Ніхто так не любить відпочинку, як наші дівчата!

5. "Ану! Хто хоче їхати з нами"! — каже Ольга Самець. А Наталка, Іванна й Орися сміються й кажуть: "ві ар нот фасі".

6. п. Василь Рудяк виміряє де б то Бориса Клима вдарити! Канада йде проти Америки!

7. п. Пінюта каже, що не має часу, бо вчиться в Університеті, а студенти інакше думають!

8. Перегони хлопців й дівчат в Кілдонан Парку з перешкодами. Видно як хлопці біжать на трьох ногах.

1

2

3

4

5

6
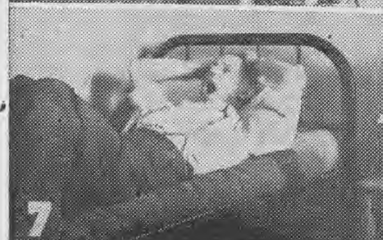
7
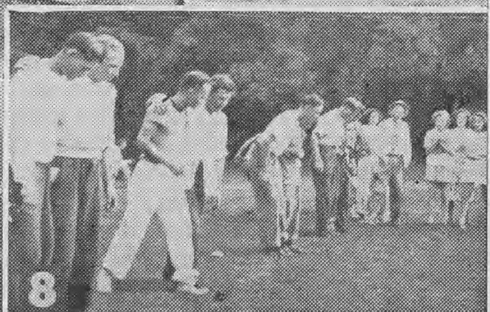
8

Перед урочистим закінченням Літніх Курсів ВПреосв. Владика Мстислав при співучасти о. Прот. К. Желішкевича і о. В. Федака відправив молебень в Каплиці Колеґії й виголосив змістовну проповідь до курсантів. За Богослуженням співав студентський хор, що вивчився церковного співу підчас шоститижневого курсу Дяківства. Свідоцтва роздав Всеч. о. С. В. Савчук, Голова Дирекції Українських Літніх Курсів після коротких промов до студентів, які виголосили Декан Д. Мартиновський, Директор Курсів й п. Ф. Т. Гаврилюк, Принципал Колеґії.

Другі Українські Літні Курси закінчилися Величавим Концертом вечером 12-го серпня в Театрі Плейгавз, виконаним виключно силами самих студентів-курсантів. Це вже

Ґрупи курсанток-дівчат підчас купання в озері в Ґренд Біч. (Імен зі зрозумілих причин не подаємо).

був другий з ряду концерт Літніх Курсів й на нього прийшло більше публики з міста ніж минулого року. Й не диво. Бо ціла програма була знаменита, молоді артисти дуже добре написалися й публика оплескувала їх раз-за-разом. В такім захопленню курсанти зуміли затримати публику до кінця концертової програми. Ціла програма була ріжнородна й щасливо підібрана. Ділилася вона на сім головних частин: 1) хорові виступи, 2) вокальні соля, 3) танки, 4) інструментальні виступи (соля й орхестра), 5) деклямації — поодинокі й гуртові, 6) драматичний виступ і 7) короткі промови.

Дуже миле враження викликала комічна картина п. н. "Заклятий Млин", виконана заходами п. В. І. Сарчука — учителя Драми й Проводу в Громадському Життю й гуртова деклямація чотирьох пар, які з влучними жестами деклям-

вали "Народню Шумку" Миколи Вороного. Цю гуртову деклямацію підготовила пані Наталя Дорошенко. В цьому виступові взяли участь слідуючі студенти: Оля Степова, Надія Мойсюк, Романна Воробець, Лелія Підручна, Вас. Олексій, Володимир Ґривінський, Богдан Бойко і Василь Підручний.

Мішаний хор курсантів під управою п. Володимира Богоноса відспівав гарно дві пісні — "Поза гаєм брала дівчина льон" арр. Ол. Кошиця і "Ой на горонці", народня пісня. В додатку хор відспівав: "Ой вербо, вербо", "В полі плужок оре" і "За городом качки пливуть". В тих піснях хором диріґували по черзі такі курсанти, які брали курси Диріґентури у пана Володимира Богоноса: Богдан Бойко, Славко Токарик, Марія Скоробогач, Володимир Боднар, Лелія Підручна, Катерина Семенюк, Андрій Мартин, Надія Мойсюк,

Гості з Торонта — тепер мають нагоду брати курси в Торонті. Зліва направо: Маруся Бурак, Ірина Мошук, Ольга Степова, п. Д. Лобай (один з лекторів), Оля Самець, Вероніка Василів, Славко Токарик, Надя Колодій.

Оля Степова і Оля Самець, і одна з наймолодших студенток — Зеня Стечишин. Всі вони вміло проводили хором, а деякі навіть звернули на себе особливу увагу своєю індивідуальністю. Найгучнішими оплесками привітала публика панну Лелію Підручну й пана Володимира Боднара зо Зединених Держав, що, здавалося, усією душею поринав у тони української пісні. На щире признання заслуговує учитель гри на інструментах пан І. Пасерб, що підготовив 4 виступи, в яких понад 20 курсантів взяло участь. Слухаючи їх гри тяжко було повірити, що все це доконано було протягом шістьох тижнів. Орхестра виконала: Вязанку пісень, укладу п. Пасерба, "Сонце низенько", також його гармонізації, "Пере-

бендя", муз. Гайворонського та "Вечорниці" Ніщинського. Слова в "Перебендя" відспівали шість дівчат в супроводі оркестри. Народні танки під проводом пана Степана С. Бурачка, знаменитого інструктора Танків міста Винипеґу, випали чудово під кожним поглядом й захопили своїм виконанням й красою цілу публику. Особливо маленький Борис Клим, що відтанцював "Чумака", зірвав бурю оплесків й публика раз-по-раз домагалася повторення його танку й появи на сцені. В сольових співах виступали панна Марія Семенюк і Іванна Данилович. Перша співала "Веснівку" Шашкевича, а друга "Крилець". Обом акомпаніювала на піяні панна Лелія Підручна з Веґревил, що також супровожала барітонове сольо пана Теодора Шпитковського, який в анґлійській мові відспівав "Отче наш". Сестри Олійники, Єлисавета й Она пре-

Курсантки-студентки з Едмонтону. Зліва направо: Лелія Підручна, Клавдія Ґовда, Константина Німчук, Іванна Данилович, Ґеня Кривко, Мальвина Ґовда, Олена Швець.

красно відограли на піяні трудну композицію Брамса, "Чардаш", ч. 5, а Василь Рудяк відограв "Мінюет ін Джі".

Програму відкрила панна Оля Степова з Ґримсбі, Онтеріо, що дуже влучно і чистою мовою означила вагу Літніх Курсів в Колеґії та вказала на невичерпане багацтво зачерпнутого скарбу та вражінь, набутих і пережитих курсантами на протязі курсу. Кінцеве слово виголосив пан Володимир Боднар, прощаючи курсантів, учителів та дякуючи гостям за їх численну присутність на концерті. Господарем концерту був студент Теольоґії пан Орест Кулик, який дав потрібні пояснення до деяких виступів.

Зі старших громадян промовляли Декан Д. Мартинов-

ський, Директор Курсу, та Всеч. о. С. В. Савчук, Голова Дирекції Колеґії Св. Андрея в Винипеґу.

Всеч. о. Прот. Савчук говорив про працю, яку провадить Колеґія Св. Андрея поза своєю академічною частиною й вказав на Українські Літні Курси, як на головну частину цієї праці. Колеґія Св. Андрея не тільки що дає академічне й теольоґічне образовання й морально-релігійне виховання для хлопців й дівчат в 10, 11 й 12 клясі, але вона дбає про ширше загальне громадське життя й заряджує Літні Курси, щоб українські хлопці й дівчата використали свій вільний час на користь собі і на користь нашому народові.

Неодному присутньому на концерті мимохіть насувалася думка про те, яка велика потенціяльна сила криється в нашій молоді, коли її вміло повести і дати її нагоду проявити свої добрі риси й властивості.

О. Г.

Життя в Колеґії Св. Андрея

ЖИТТЯ В КОЛЕҐІЇ.

Щоби найкраще представити життя в Колеґії Св. Андрея в Винипеґу, то возьмімо пересічний день і придивімося, як студенти його перепроваджують...

В сьомій годині рано дзвонить перший дзвінок дня. Після цього дзвінка студенти мають вставати, однак декотрі пролежуються до пів до осьмої, коли дзвонить другий дзвінок, а кілька сплюхів чекають аж до третого дзвінка, який дзвонить о 7:45, скликуючи студентів на молитву до каплиці. Ці останні зриваються з ліжка, біжуть до вмивальні та обмочують свої очі водою, щоб пробудитися. Тоді о 7:50 дзвонить другий дзвінок, на який всі студенти йдуть до каплиці на молитву. Після молитви всі спішуться до їдальні на снідання. Після снідання, студенти перепроваджують час в гурті аж до девятої години; кілька хвилин перед девятою, студенти приготовляються до своїх денних лекцій. В 9:00 годині починаються лекції, які продовжуються до дванадцятої, коли по цілій Колеґії розноситься приємний запах смачного обіду.

О 12:00 годині всі студенти спішуться на обід. Після молитви студенти засідають до стола й смачно споживають добре приготовлений обід.

Після обіду студенти мають годину розривки. Читають часописи, грають на піяні, грають в стук-пук, тощо... Пів до другої починаються лекції, які тривають аж до вечері.

Перед вечерою в привітальній метушня — студенти сідають на крісла та на канапу, переглядаючи денний часопис та нетерпеливо чекають вечері.

Вечера — як звичайно... Можна зауважити, що всі надзвичайно спішуться на вечерю, та й не диво, бо не мало втомилися денною наукою. Вечеря смачна. Ніхто не може сказати, що добре не наївся. По вечері студенти проводять час в гурті аж до сьомої години, переважно в привітальні, де грає радіо, стоїть піяно й знаходяться ріжні часописи до читання та шахи й доміно для забави.

О сьомій годині починаються українські кляси, на які всі студенти обовязково вчащають. Ці лекції кінчаються пів до осьмої. Тоді студентам лишається одна година розривки, підчас якої хлопці грають "гакі" в зимі, а в ґалку літом. Пів до девятої починається наука під доглядом учителів. В десятій годині дзвонить дзвінок на молитву. Після вечірної молитви студенти сходяться до кухні на останню перекуску перед сном. До одинадцятої години студенти грають в стук-пук, або дуже часто беруть музикальні інструменти в руки й приготовляють один одного до нічного відпочинку.

В одинадцятій годині дзвонить останній дзвінок дня. Всі студенти відходять на нічний відпочинок й заховують тишу в цілій Колеґії.

Загально говорячи, життя в Колеґії є дуже приємне й веселе. Ніхто не може нарікати, що йому в Колеґії скучно. Деколи навіть треба задержувати міру цьому веселому, товариському життю. Але ж навіть і найліпша річ може вийти нам на шкоду, коли ми її надуживаємо. А життя в Колеґії — можемо безпечно зачислити до найліпших річей в світі й до найкращих хвилин в життю кожного студента й кожної студентки.

Володимир Перепелюк.

КАПЛИЦЯ.

З початку шкільного року, Всеч. о. С. В. Савчук відслужив молебень в нашій каплиці, благаючи Всевишнього Бога, щоб Він подав нам тої сили та витревалости, які будуть потрібні нам в нашій науці й в праці поза наукою. Від того часу студенти й студентки кожного ранку й вечора сходилися до каплиці на ранішні та вечірні молитви.

Каплиця Колеґії св. Андрея.

Дня 4-го жовтня, о. прот. Савчук відслужив молебень для студентів Теольоґічного Факультету, при якій нагоді він побажав теольоґам успіху в їх студіях та закликував їх до ширшої діяльности в новім році.

Протягом шкільного року, о. Т. Яковкевич час від часу відправляв Всенічну й Св. Літурґію.

Учасники Других Літніх Курсів при Колеґії

Перший ряд (сидять зліва на право): Мирослав Німчук, Петро Білявка, Мирослав Касіян
Маруся Вовк, Василь Рудяк, Борис Клим, Орест Кирил
Другий ряд (сидять — вчителі): Д. Лобай, В Сарчук, пані Н. Дорошенко, проф. Д. Доро
о. прот. С. В. Савчук (Голова Дирекції), Ф. Т. Гаврилюк (Принципал), пані Савеля С
Ю. Волошиновський, С. Бурачок

Третій ряд: Соня Касер, Софія Кадун, Катерина Семенюк, Настуня Гаркот, Катруся Чем
Анна Антончук, Ольга Степова, Ірина Мошук, Маруся Бурак, Іванна Данилович, Зеня Стеч
Надія Мойсюк, Савеля Бобик, Ганя Черепаха, Наталка
Четвертий ряд: Григорій Пінюта, Андрій Мартин, Степан Кошман, Орест Кулик, Марія С
вета Олійник, Галя Когуська, Клавдія Ґовда, Константина Німчук, Лілія Підручна, Орис
Чарнецький, Тарас Мельничук, Олександер

Пятий ряд (два ряди вкупі): Василь Олексій, Марія Скоробогач, Катерина Ґаврилюк, Мал
Соня Мандзюк, Романна Воробець, Люся Лободовська, Галя Білинська, Ірина Ферлей, С
Карпяк, Богдан Бойко

Послідних два ряди (в дверях): Симон Німчук, Петро Фіщук, Василь Підручний, Славко
Володимир Ґривінський

при Колеґії св. Андрея в Винипеґу.

іав Касіян, Петро Солоничний, Йосип Демчук, Леся Коваль, Мирон Стечишин, ест Кирилюк, Евген Клим, Орест Мельник.
. Д. Дорошенко, Ю. Стечишин, проф. Д. Мартиновський (Директор Курсів), Всеч. Савеля Стечишин, Всеч. о. М. Юрківський, пані д-ка Юрківська, В. Богонос, С. Бурачок, І. Пасерб.

труся Чемерис, Галя Сарчук, Наталка Стахник, Оксана Гладій, Петруня Солонична, Зеня Стечишин, Настуня Бельбас, Надія Нагірняк, Фрозина Барбаза, Надія Колодій, , Наталка Грицюк, Анна Фіґус, Іван Ґавінчук.
, Марія Семенюк, Юрко Галицький, Вероня Василів, Василина Ґаврилюк, Елисана, Орися Білоус, Оля Самець, Володимир Боднар, Андрій Федорків, Роман лександер Сарчук, Василь Спасик.

люк, Мальвина Ґовда, Орися Вацик, Она Олійник, Ґеня Кривко, Олена Швець, Ферлей, Соня Данилейко, Іванна Савчук (під написом), Зенон Лещишин, Мирослав дан Бойко.

, Славко Токарик, Орест Дяків, Анна Григор, Марія Копчук, Іван Симчич, Ґривінський.

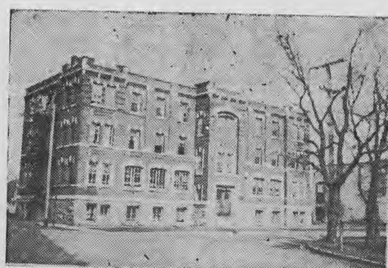

1

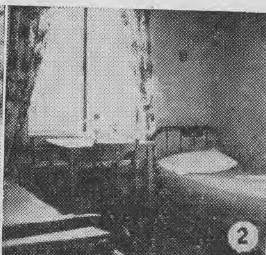
2

3

4

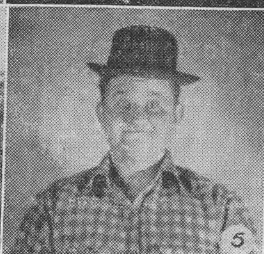
5

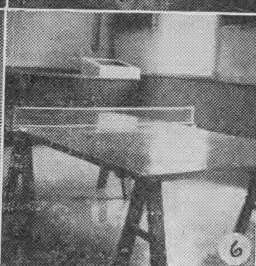
6

7

8

9

10

11

12

26-го грудня, 1948, студенти теольогії приступали до св. Сповіди й св. Причастя.

По Святах Різдва Христового призначено одного з новоприбулих викладачів Колеґії о. Ф. Кульчинського на становище духовника Колеґії. Тому від того часу в каплиці Колеґії відправлялися систематично в неділі Служби Божі, а на передодні неділь і свят відправлялися завжди Всенічні.

о. Духовник один раз на тиждень мав години релігії для студентів усієї Колеґії й для тих поза Колеґією, що цікавилися цими лекціями.

Дня 16-го січня в неділю в нашій каплиці відпралено ні Св. Літурґії Василя Великого, відбулося Водосвяття. Все Кульчинський виголосив глибоко-змістовну проповідь.

Дня 18-го січня на передодні Йордану, по відслуженні Св. Літурґії Василя Великого, відбулося Водосвяття. Все потрібне для освячення води було наперед приготовлено теольоґами. Після того, о. Ф. Кульчинський, згідно з традицією, посвятив усі кімнати в Колеґії й в Дівочому Інституті. Студенти з особливою увагою слідкували за чином Освячення води та Колеґії, бо багато з них перший раз в свойому житті були присутні на такім Освяченні води.

Дня 19-го січня на Йордан усі студенти й студентки ходили на Богослуження до церкви св. Михаїла при вулиці Дізраелі, де відбувалася архиєрейська відправа, й також освячення води.

В неділю, дня 23-го січня після Літурґії був відправлений Молебень з нагоди річниці незалежности Української Держави. Перед Молебнем о. Ф. Кульчинський виголосив до присутніх коротку промову, в якій пояснив значіння того національного свята взагалі, а зокрема для українців в Канаді.

В неділю 30-го січня відправлено по Літурґії Панахиду за упокій душ крутянських героїв, які полягли в бою за волю України. Перед панахидою о. Ф. Кульчинський виголосив глибоко-змістовну проповідь, в якій зясував височину їхнього подвигу та вказав на заслуги героїв і закликав молодь брати риклад цих юнаків-героїв та до гарячої щирої молитви за упокій їх душ.

Підчас Богослужень всі співають і таким чином впроваджується в наші Богослуження загальний спів. На Богослуж-

---

З АКТИВНОСТЕЙ В КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ

1. п. Є. Яриш залицяється до весни. 2. Дім панни Зоні Перепелюк й панни Олени Барабаш. 3. п. Віктор Туртяк студіює грецьку мову. 4. панна Галина Мельник й панна Надя Киба смакують кукурудзу. 5. Наш робітник „Таббі”, пан Нестор Шевчук. 6. Стук-пук (пінґ-понґ) стіл в забавовій кімнаті. 7. Всеч. о. С. В. Савчук спішить на лекції до теольоґів. 8. Наші будучі добродійки! 9. Відробляють кару (файн). 10. Вечорниці в Колеґії св. Андрея. 11. Невідомий редактор „Щоденних Пригадок” („Дейлі Ремайндер”). 12. Спорт на подвіррі перед Колеґією. („Малий” Меланченко підріс на дві стопі).

би приходять не лише студенти й учителі Колеґії, але й люди зпоза Колеґії, які збільшують число вірних.

В березні відбулася панахида в память Тараса Шевченка, в якій взяв участь ВПР. Архиепископ Мстислав. В квітні перед Великодними Святами в каплиці відбулася св. Сповідь і св. Причастя для всіх студентів і учителів Колеґії.

Одним словом — наша каплиця є нашим духовним оседком в Колеґії, де ми сходимося кожного дня для морального і духовного підкріплення, яке просвічує нам життєву дорогу й не дає нам впасти в безвірство та духовну пропасть.

Петро Дроздович і Степан Зузак.

УКРАЇНОЗНАВСТВО ПРИ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ.

"О слово рідне! Орле скутий,
Чужинцям кинуте на сміх,
Співочий грім батьків моїх,
Дітьми безпамятно забутий.
О, слово рідне! Шум дерев!
Музика зор блакитнооких,
Шовковий спів степів широких,
Дніпра між ними левій рев.
О, слово рідне! Будь мечем моїм!
Ні, сонцем стань, в горі спинися,
Осяй мій край і розстелися
Дощами судними над ним!"

О. Олесь.

Яка милозвучна та гарна наша рідна українська мова! Тільки нею ми можемо досконало висловити наші думки та почування, бо вона єдина сягає до глибини нашого вибатливого серця. Та на превеликий жаль, багато з нас забуває оцю свою рідну мову, якою наші батьки дорожили, псують її чужими домішками або зовсім міняють її на чужу. Яка це велика ошука! Мовне винародовлення не збагатить нас ані умово, ані матеріяльно, не зробить з нас ані ліпших горожан, ані кращих громадян. Навпаки, воно понизить нас культурно, ослабить звязи зєднання між нами та лишить нас на поталу чужим.

Колеґія Св. Андрея, як одна з передових виховавчих інституцій серед українського народу в Канаді, робить всякі старання, щоби доповнити оце недомагання серед своїх вихованків. В Колеґії заряджено лекції українознавства, на які всі студенти зобовязані учащати. Студентів поділено на три ґрупи. Перша й друга ґрупа беруть лекції української мови три рази на тиждень: в понеділок, у вівторок і в четвер. Лекції для першої кляси викладає п. Ф. Т. Гаврилюк, а лек-

ції для другої кляси викладають по чарзі п. Ю. Волошиновський й п. С. Зузак, студент теольоґії. Ці лекції дуже скоро показали свою дійсну вартість і користь, що можна легко зауважити по значнім поступі в українській мові тих студентів, що на ці лекції учащають. Лекції українознавства для третьої кляси є поділені в такім порядку:

В понеділок п. В. Сарчук викладає лекцію української драми, на якій учасники мають нагоду познайомитися з декотрими важнішими українськими драмами. А що головніше, вони мають нагоду вправлятися в дійснім виконуванні драми. Ця лекція завсіди буває дуже цікавою. Мабуть тому вона скупичла коло себе таке поважне число учасників.

В вівторок проф. Мартиновський викладає граматику української мови для тих, що бажають удосконалити знання й правильний ужиток своєї рідної мови. Учасники дуже багато користають з цих лекцій, що також можна зауважити з великого поступу в їхній українській мові.

Кожної середи до кінця січня п. І. Сирник, редактор Українського Голосу, викладав лекції Історії Українців в Канаді. Ці лекції були надзвичайно вартісними та корисними тому, що вони давали нагоду учасникам познайомитися з історією та життям свого народу тут на канадійській землі. Пізнавши минувшину нашого народу в Канаді, ми краще зрозуміємо теперішні обставини, а дальше краще зрозуміємо, як нам потрібно на будуче поступати. Ці лекції закінчено іспитом, в якім винагороджено двох студентів, що найкраще написалися в іспиті. Цими студентами є: Степан Зузак і Орест Ґорчинський.

В четвер проф. Мартиновський викладає Історію України, яка ознайомлює студентів з минувшиною свого народу. Проф. Мартиновський, як добрий знавець Історії України, робить ці лекції цікавими й легкими для зрозуміння.

Оце все, що відноситься до лекцій українознавства. Однак, це ще не ставить крапки над навчанням української мови при Колеґії. Треба тут згадати й те, що студенти мусять обовязково говорити по українськи при столі. Студенти також беруть участь в дебатах та дискусіях на своїх тижневих зборах. Оце все веде до кращого опанування рідної мови.

Поза цим, Колеґія постаралася о літні курси українознавства для ширшого загалу. Та про це описано в іншім місці цього річника.

Отже такими способами Колеґія безнастанно старається поширювати українознавство серед українського загалу в Канаді й піднести його до належного йому ступеня, маючи перед очима золоті слова нашого пророка й поета Тараса Шевченка:

"Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужого научайтесь,
Свого не цурайтесь!"

Оля Баран.

ХОР.

Для культурного збагачення та духовної розривки при Колеґії існує мішаний хор під проводом п. Вол. Богоноса. Проби відбуваються в Колеґії кожної пятниці.

Студенти є дуже вдячні тому, що могли належати до цього хору. Вони не тільки мали нагоду виробити свої дзвінкі голосочки, але також в гурті з другими хлопцями та дівчатами любувалися тою милою розривкою, яка переносила їх хоч на хвилинку на ниву в полі або в зелений гай, які вони оспівували в піснях. Вони оспівували здобутки наших славних предків. Прославляли милими, прегарними голосами славних українських борців, які вертаючи до дому від щасливого погрому ворога, виливали свої почуття веселими піснями, які лунали по широких степах нашої милої України.

Тай не тільки для особистої розради існував цей хор. Дуже часто наш хор виступав перед більшою публикою на Зїздах Колеґії та святочних концертах. Я вірю, що наш хор був приємною насолодою не тільки для співаків, але також і для слухачів.

Спомини про наш хор при Колеґії надовго залишуться з тими, що в нім співали. Співаючи в хорі, і цим виконуючи свій національний та культурний обовязок, ми в дійсності розвинули правдиву любов до української пісні.

Олена Шипляк.

НАРОДНІ ТАНКИ.

При Колеґії існує гурток танцюристів, який виконує ріжні українські народні танки. Всі студентки та студенти, що

п. СТЕПАН БУРАЧОК,
Інструктор народніх танків в Колеґії св. Андрея в Винипеґу
в одній зі своїх артистичних сцен.

цікавляться українськими танками збіраються на пробу кожного четверга, де вони вчаться таких танків, як гопак колом, коломийка-сіянка, гречаники, та інші. Дівчата так пречудно танцюють "гони-вітер", що один з хлопців зауважив до другого:

"Дивися, як гарно наші дівчатка ногами витинають. Не шкода було б за ними й вітром пігнати".

А як хлопці затанцюють Запорожського Герця або Аркана, то дівчата не можуть очей знести з тих дійсно-козацьких постатей, що пробують своїми вміло виконаними присядками звернути на себе увагу зачарованих сердець наших прекрасних глядачок.

Студенти два рази виступали на сцені з українськими танками: на третім Зїзді Колеґії та на Шевченківськім концерті. Поза цим хлопці кілька разів виїзджали з своїми танками до ріжних місцевостей.

Тут слід скласти найщирішу подяку інструкторові п. С. Бурачкові. Пан С. Бурачок вчив народні танки на Других Українських Літних Курсах при Колеґії св. Андрея, отже ті, що були на цих курсах, знають його надзвичайну здібність до українських танків, а тимбільше його велику витревалість і здібність в навчанню других цієї прикраси багатої української культури.

ОГ.

Студенти вчаться в бібліотеці Колеґії.

БІБЛІОТЕКА.

Бібліотека при Колеґії містить в собі великий склад цінних книжок. Найбільше є книжок на теольоґічні та фільософічні теми, з яких студенти теольоґи можуть багато користати. Багато книжок є в французькій, німецькій, італійській та інших мовах, з чого користають учні чужих мов. Правда, нам бракує книжок анґлійської й сучасної канадийської та американської літератури, але плянується вже, щоби таких книжок докупити. Бібліотека є дуже корисною для студентів вищої школи, бо їм час від часу треба широко читати та шукати за ріжним матеріялом в звязку з їхніми студіями.

Бібліотека є осередком нашого культурного життя в Колеґії. Ми збираємося до бібліотеки на наші студентські й теольоґічні сходини, та на ріжні виклади запрошених гостей. Наукове Товариство при Колеґї Св. Андрея в Винипеґу відбуває в нашій бібліотеці свої засідання та свої віча для ширшого загалу. Час від часу в бібліотеці відбувається чайне прийняття заходом жіночого товариства чи іншої орґанізації. І так бібліотека стає осередком наукового, культурного і соціяльного життя в нашій Колеґії, для питомців Колеґії й ширшого загалу міста Винипеґу.

Степан Ганкевич, бібліотекар.

СТУДЕНТСЬКА КАНТИНА.

На самому початку шкільного року, студенти, щоб заощадити часу, який є так дорогий для кожного студента, рішили започаткувати кантину при Колеґії, яка дала би можливість набувати дрібні річі, як до писання, так само і іншого дрібного вжитку. Пан О. Кулик перебрав цей обовязок на себе і на самому початку закупив деякі річі, які були до якогось часу на виплат. Студенти радо стали помагати розвиткові кантини, яка з кожним днем зростала й забезпечувала нас такими річами, які часто нам є потрібні. Самому п. Куликові було трохи за тяжко провадити кантину, отже він запросив собі до помочі п. Н. Гришкевича. На початку була сама собою кантина дуже скромною, як також не була досить вистарчальна, але з бігом часу стала чим раз багатшою. Тепер в кантині є вже своя холодільня, яка охолоджує воду в пляшках й нераз оздоровляє й освіжує наших студентів й студенток.

Кантина наша заощаджує багато грошей й часу, який мав би бути витрачений студентами на закуп дрібних річей. Крім того — студенти призвичаюються до гасла, яке можна стрінути майже в кожному часописі: "Свій до свого."

Отже ми є дуже вдячні студентам за їх піддержку свого торговельного осередку в Колеґії.

Нестор Гришкевич.

Дівочий Інститут при Колеґії

1. ЖИТТЯ В ДІВОЧІМ ІНСТИТУТІ

Колеґія Св. Андрея в Винипеґу кінчить оцим вже третий рік своєї науки. Хоч минулий рік здавався нам довгий та тяжкий але за те веселий й незабутний. Цього шкільного року 1948-49 при Інституті перебувало одинадцять студенток. Більшого числа покищо неможливо було примістити, бо хоч ми вже дочекалися свого власного Дівочого Інституту, який має два поверхи, то дівчата замешкують тільки другий поверх, а перший поверх є ще занятий попередньо замешкалими там, людьми.

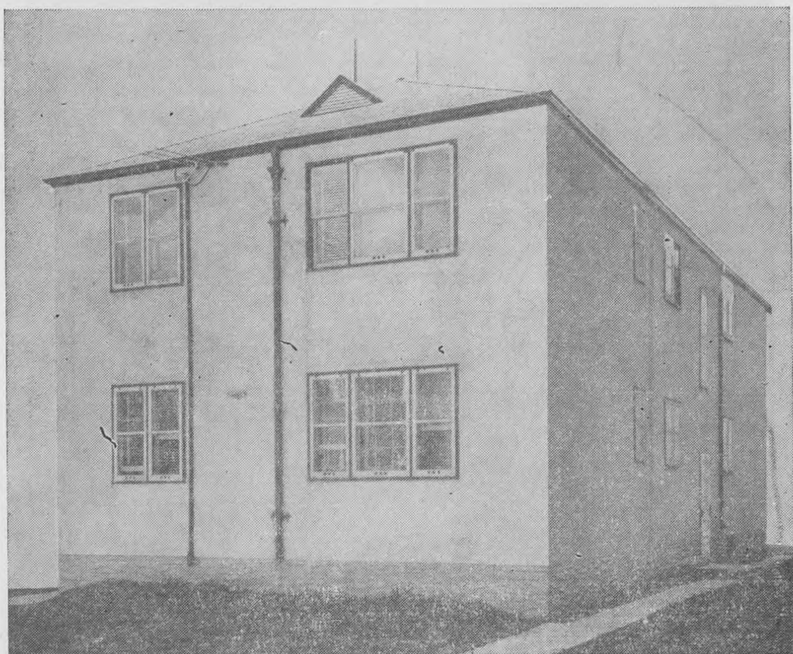

Дівочий Інститут при Колеґії св. Андрея.

Денне життя в Дівочім Інституті починається в 7-ій годині рано, крім неділі, коли наші дівчата встають в 8-ій годині. Студентки прибирають свої кімнати та йдуть на молитву до каплиці, яка відбувається кожного дня від 7:50 до 8:00 год. Після молитви всі йдуть на долину до їдальні на сніданок. В девятій годині починається наука, а в 12-ій годині дзвінок скликає всіх на обід. По обіді студентки мають вільну годину, коли вони йдуть собі на прохід або спочивають в своїх кімнатах. В 1:30 пополудні знова починається наука. В 6:00 годині є вечеря, а по вечері від

7:00 до 7:40 год. відбуваються українські лекції. В 10-ій годині всі студенти збіраються в каплиці на вечірню молитву, після якої йдуть до кухні на перекуску. По закінченню перекуски студентки приходять до Інституту, де кожна записує себе в книжку, зазначуючи точно, коли вона прийшла. Копію реєстрової картки передається другого ранку до декана Мартиновського. Після десятої години одні дівчата роблять свої домашні задачі, а інші вишивають або занимаються якоюсь іншою корисною роботою. Світло в Інституті загасується в 11:30 год. вночі.

В суботу дівчата роблять все те, що добра господиня робить в себе дома — приводять кімнати до порядку, а

Приватна кімната в Дівочім Інституті.

коли треба, то йдуть до міста на купно. Вечером дівчата мають більше волі ніж в звичайні дні, бо виходять до кіна чи до знайомих (завсігди в товаристві з другою особою) й повертаються непізніше, як пів до першої.

В неділю дівчата мають нагоду поспати трохи довше, бо снідання відбувається аж в 9:00 годині. В 10:30 дзвінок скликає всіх студентів до каплиці на Службу Божу. По обіді дівчата є вільні, отже можуть відвідати свою родину чи знайомих в місті, а в годині 8.30 вечером відбуваються спільні занятні години під наглядом учителів. І так наше життя переходить з дня на день.

Поза своєю шкільною наукою та лекціями українознавства й релігії, студентки мали нагоду відвідати шпиталь в Ст. Бонифес, будинок манітобської леґіслятури та інші цікаві й науково-вартісні місця в Винипеґу.

При цій нагоді, я хочу щиро подякувати жіночому товариству ім. Лесі Українки, а головно пані добродійці О. Савчук, пані Павлик і пані Сарчук за їхню моральну допомогу, яку вони час від часу давали нашим дівчатам.

Навіть те, що студентки мали нагоду побирати науку в Колеґії, учащати на українські та релігійні лекції й брати участь в ріжних активностях студентського кружка — в хорі, представленнях, дебатах та дискусіях, в спорті й розривках, має для них велике значіння. Це все виховує їх на свідомих українських дівчат, які пізніше зможуть безпечно перебрати на себе ті великі материнські та суспільні обовязки, що життя на них скорше чи пізніше накладе. Отже тому українські родичі повинні подбати, щоби їхні дочки мали нагоду виховуватися в Дівочім Інституті при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу, якщо вони бажають дати своїм дітям належне релігійне, культурне та національне виховання.

Виконуюча обовязки настоятельки Дівочого Інституту при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу,
Анна Черепаха.

ЗИМОВИЙ СПОРТ ДІВЧАТ З ДІВОЧОГО ІНСТИТУТУ

Панна Галина Мельник,
Кренбері Портедж, Ман.

Панна Лелія Кізь,
Росборн, Ман.

Панна Анна Курик,
Роза, Ман.

---

2. СПІВПРАЦЯ МІЖ ДІВЧАТАМИ В ДІВОЧІМ ІНСТИТУТІ.

Успіх нашого життя в Дівочім Інституті залежить від співпраці між ними. Ми, немов діти одної матері, стараємось помагати одна одній, в чім лише можемо. Дівчата з дванадцятої кляси завсігди охоче помагають дівчатам з одинадцятої кляси в їх труднощах в науці. Тай не лише в шкільній праці, але також в таких зайняттях, як у вишивках, плетенню та інших галузях мистецтва, старші дівчата завсігди готові помогти тим, що помочі потребують.

Часто ми переводимо свій вільний час у гуртовім співі. Та яких то вже пісень ми не переспівуємо: і веселих і сумних і розважних... Ми часто маємо гуртові дискусії, що особисто нас дівчат торкаються. Радимося між собою в багатьох наших справах і стараємось, щоб кожна членка нашого гуртка завсігди між нами чулася веселою й щасливою. Ми цілий рік разом працювали й завсігди старались бути веселим приміром для всієї Колеґії.

Отаке спільне, гуртове життя близько звязало нас одну з другою щирою, подружньою лобовю. Я вірю, що з такого життя кожна з нас скористала дуже багато, й коли ми розїдимося знов далеко одна від одної, те дружне життя, як ми виплекали між собою в Колеґії, зостанеться надалі в наших серцях.

Я вірю, що кожна з нас, де ми лише будемо, завсігди буде старатися розвивати таке дружинне життя серед суспільства, де вона знаходиться. І я певна, що дальший розвиток української культури в Канаді буде залежати багато від бувших, теперішніх і будучих студенток Колеґії Св. Андрея. Ми є свідомі того, що колись нам прийдеться стати й взяти на себе повну відвічальність за наші доми, а також зайняти місця наших родичів у громадських справах, отже вже тепер ми повинні пильно придивлятися до повного й належного зрозуміння громадянського та суспільного життя.

Тереса Ткачик.

---

3. ДІВЧАТА ВІДВІДУЮТЬ ШПИТАЛЬ В СТ. БОНИФЕС.

В пятницю 18-го лютого дівчата з Колеґії дуже нетерпиливо дожидали хвилини, коли вони мали йти оглядати шпиталь в Ст. Бонифес. Коли прийшла година пів до осьмої, Декан Мартиновський зібрав всіх дівчат до купи й ми всі поїхали на згадані відвідини.

Нас дуже гарно прийняла одна монахиня, яка повела нас по цілім будинку. — Нас завели до помешкання сестриць милосердя (доглядачок хорих) і показали нам їх салю для святочних оказій, і кляси в яких виучуються сестриці милосердя. Ми бачили там всілякі прилади потрібні для їхньої праці. Звідтам вони повели нас до бібліотеки а відтак до їдальні. Всюди чистота й порядок... Показавши нам дівочу привітальню, нас повели до лябораторії, де виробляють ріжні ліки.

З дому сестриць милосердя нас повели до шпиталю, до якого ми перейшли тунелем, який злучує ці два будинки.

Там ми бачили кухню, де приготовляють їжу для шпиталю. Дальше повели нас до самого шпиталю й показали нам ріжні кімнати. На послідок нам показали гарну каплицю.

Півтори години проминуло немов пять хвилин і ми вже мусіли вертатися до Колеґії. Всі дівчата багато цікавого навчилися з цих відвідин, які напевно залишуться в їхній памяті на довгий час.

Галя Барабаш.

Діяльність Студентського Кружка

1. З ДІЯЛЬНОСТИ СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА

Діяльність Студентського Кружка цього року, як і в попередніх двох роках залишила гарну й позитивну сторінку в історії Колеґії Св. Андрея — цієї нової інституції серед українців в Канаді.

Студентський кружок відбував свої сходини що-пятниці. Кожний зі студентів мав нагоду на цих сходинах виміняватися думками, поділятися своїми враженнями а також спільно плянувати свою науку та товариську працю. Після кожних сходин, програмовий комітет старався приготовити певну програму. Промови ріжних гостей та самих студентів приносили багато користи студентам, розширювали світогляд, додаючи їм нових ідей. Дебати між студентами давали нагоду учасникам вправлятися в українській мові та льоґічно висловлювати свої думки. Цікаві

Екзекутива Студентського Кружка

Сидять зліва направо: Нестор Гришкевич (секретар), п. Ф. Т. Гаврилюк (почесний член), Декан Мартиновський (почесний член), Дмитро Лучак (голова). Стоять зліва направо: Нестор Шевчук (скарбник), Віктор Туртяк (заступник голови).

фільми, коротенькі розривкові забави захоплювали студентів і давали їм велике задоволення.

Студенти Колеґії брали активну участь в двох головних концертах, й співали в інших хорах зі Сумківцями міста Винипеґу. Перший з головних концертів відбувся в „Плейгавз", на останній день Зїзду Колеґії Св. Андрея. При цій нагоді також було вироблено кілька грамофонічних плит, які залишаться в Колеґії на памятку. Другий головний концерт, в якім Колеґія була репрезентована, відбувся 6 лютого також в „Плейгавз". Це був день Державности та Річниці Бою під Крутами.

Цього року також відбулася міжпровінційна дебата між студентами — Інст. П. Могили в Саскатуні та студентами Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Ця дебата була цікавою для слухачів а поважною для самих дебатантів.

Зимовою порою студенти брали участь в спорті, як їзда на колесцятах, гра в гакей, санкування, та совганка на льоді.

Підчас Різдвяних Свят Теольоґи і всі інші студенти ходили з колядами на Колеґію. Дуже було цікаво та приємно всім студентам брати участь в колядованню, що принесло понад 300 долярів.

Всім членам нашого кружка, що брали активну участь в його діяльности й причинились до його розвитку, я складаю щиру й сердечну подяку. Я вірю, що кожний студент і студентка довго будуть памятати життя в Колеґії, а той досвід й та наука, що вони здобули в Колеґії, напевно придасться в їхнім будучім життю. Дійсно очі всіх є звернені на молодь Колеґії, про що ми повинні завсіди памятати і всіма силами прямувати до кращого розвитку нашої молодої ґенерації, на славу нашої Колеґії та на користь нашого українського народу в Канаді.

Колядникам та тим, що давали на коляду, належиться велика подяка, честь і слава.

Дмитро Лучак, голова
Студентського Кружка на рік 1948-49.

---

2. ВІДГОЛОС.

В 1947 році наш студентський журнал уперше появився на світ. Ентузіязм серед студентів і особливо вибраного редактора п. М. Лучака й його Комітету був великий. Всі ми памятаємо ці енерґійні намагання перших співробітників й їхні перші здобутки на полі видавництва. Цим основоположникам належиться сьогодня честь і слава, бо помимо того, що було багато труднощів, вони зуміли видавати тижневика протягом цілого року.

Відголос, як орґан студентського Кружка служить як передавець студентських думок і бажань. Студенти мають нагоду в ньому висловитись і набрати практики в писанню статтей і більших праць, бо, як каже пословиця: — „Великий дуб з малого зерна росте". —

Проблєми, які має і мав Редакційний Комітет, є і були ріжні. Батьки й старші дорадники бажали б, щоби „Відголос" друкувався тільки по українськи, не дивлячись на те, що тільки мала групка студентів може писати по-українськи. Комітет також хотів би цього, але це ще є неможливе.

Фінансовий стан „Відголосу" завжди був в непевнім положенні. Видатки мусіли покриватись з тих гро-

шей, які студенти платили за „Відголос”, але якось ці гроші незавжди покривали видатки. Час від часу де-які учителі дарували певні суми грошей. Ці гроші покривали цей дефіцит, який бувало поважно затрожував існуванню студентської преси.

Обтяжені наукою, студенти час від часу забували про свої обовязки писати до тижневика, і це багато більше обтяжувало редактора і тих, що щиро дописували до тижневика.

Потім Союз Українок Канади позичав міміографічну машину й це дуже облегшило справу видавання тижневика, за що ми складаємо їм щиру подяку.

Будучність тижневика виглядає багато краще, ніж дотепер, бо після розмови з п. Гаврилюком, на другий рік кожний студент, вже на початку шкільного року мав би заплатити свою передплату й тим мав би забезпечити тижневик з фінансового боку на цілий рік. При кінці року наші учителі почали звертати більшу увагу і помагати нам в виданню нашого тижневика, так що це обіцяє піднести літературний рівень нашого „Відголосу” в будуччині.

Орест Кулик,
редактор „Відголосу Колеґії Св. Андрея.”

РЕФЕРАТИ І РЕЛІҐІЙНО-ОСВІТНІ ВИКЛАДИ

Найбільш важливу ролю в діяльності нашого студентського кружка займають реферати, які були виголошені в нашій Колеґії підчас шкільного року. Як першого промовця перед нашим студентським загалом, ми мали честь вітати проф. Власовського. Його поширений реферат на тему Українського Богословія був виголошений не тільки перед самими студентами, але й в присутності поважного числа нашого старшого громадянства.

Слідуючий реферат на тему „Молодь і Культура” виголосив на студентських зборах Всеч. о. протоєрей В. Кудрик. Ми студенти, слухаючи цього нашого вже старшого церковного й громадського діяча (головно на полі культ.-реліґійнім) звернули усю свою увагу всторону промовця. Після закінчення цього реферату голова студентського кружка в імені студентів висловив щиру подяку от. Кудрику за його прекрасний й повчаючий реферат.

Згодом на таких же студентських зборах ми мали приємність бачити між нами присутнім нашого пароха Всечесного от. І. Дмитрова, який виголосив реферат на тему: „Молодь і наука”. От. Дмитрів може тішитися великою повагою і симпатією зі сторони студентів, бо вони його вважають за одного з добрих промовців. Його присутність між нами, була дуже мила й нам всім було приємно його послухати.

Згодом Теольоґічне Товариство постаралося запросити до себе Всечесного от. Дм. Фокія, який і виголосив перед ними рефрат на тему: „Шкільництво на Рідних Землях".

Теольоґи були глибоко зацікавлені рефератом от. Фокія, а їх зацікавлення доходило часом до зворушення. В знаменитім настрої закінчили свої збори цього вечора наші будучі душпастирі.

Внедовзі після цього, 18. III. 49 от. Фокій був запрошений предсідником нашого студентського кружка, п. Лучаком, на наші студентські збори, щоб він виголосив реферат до всіх студентів. Перед студентським загалом от. Фокій виголосив глибоко змістовий реферат, на тему: — „Гляньмо щоденному життю ввічі".

Крім вищезгаданих рефератів ми маємо нагоду слухати викладів Реліґії що середи, на яких ми вчимося Катехизису й порядку Служб Божих. За високовартістні виклади з Реліґії ми є вдячні нашому колеґійному духовникові Всеч. от. Кульчинському, який маючи за собою довголітню педаґоґічну працю, виконує в нашій Колеґії обовязки професора й духовника. Самі виклади відбуваються кожної середи о год. 7 веч. в читальні, а часом в каплиці Колеґії.

Не лише студенти Колеґії а й поважне число молоді (члени СУМК) з цілого міста приходять на ці лекції.

Всім вищезгаданим промовцям й всечесним отцям, що виголосили свої промови в Колеґії чи каплиці — ми складаємо щиру подяку й будемо надовго памятати їхні високовартісні виклади з Реліґії й загальної християнської науки й моралі.

Андрій Меланченко.

---

4. ДЕБАТИ

Кожний студент дбає про те, щоби якнайкраще опанувати українську мову. Одною з тих доріг, що доводять до досконалого опановання української мови є дебати, що часто відбуваються в Колеґії.

Тему на дебату студенти підбирають на студентських сходинах, на яку пізніше зголошуються дебатанти. Перша дебата відбулася на тему: „Рішено, що місто дає більшу користь державі, як село". На згадану тему дебатували такі особи: панна Галина Шипляк і п. Орест Присяжнюк з афірмативної сторони, а панна Оля Баран і п. Володимир Когут з неґативної сторони. Дебатанти були дуже добре приготовлені; обидві стороні так вміло дебатували, що тяжко було сказати, котра сторона виграє. Однак, одна сторона мусіла виграти й перемога остаточно була проголошена в користь афірмативної сторони.

Друга дебата була на тему: „Рішено, що радіо має

більший вплив на людей, як преса". Дебатанти були: Євген Ґліцький й Орест Присяжнюк з афірмативної сторони, а Петро Дроздович і Олександер Ольховецький з неґативної сторони. Після завзятих арґументів з обидвох сторін, дебата була проголошена в користь неґативної сторони, яка старалася доказати, що преса має більший вплив на людей, ніж радіо.

Після довшої перерви наступила міжпровінціяльна дебата на тему: „Рішено, що люде в камяннім добі були щасливіші, як люде двадцятого століття". З афірмативної сторони виступали пан Василь Муканик і панна Леся Дорош з Інституту ім. Петра Могили в Саскатуні, а з неґативної сторони дебатували пан Володимир Кульчинський й пан Євген Ґліцький з Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Дебата взагалі показалася дуже цікавою. Дебатанти дуже добре володіли українською мовою та представляли свої арґументи в надзвичайно вмілий і захоплюючий спосіб. Судді — п. Кондра, п. Паламарчук і п. Барилюк, два до одного рішили призначити перемогу дебати гостям з Саскатуну.

Дебати взагалі мають велику вартість. Вони дають нагоду дебатантам вправлятися не тільки в мові, але також в думанню й в плянованню матеріялу. Кожний дебатант старається кнайкраще вплинути на публику й на суддів своєю мовою та своїми арґументами, щоби одержати найвищу оцінку. Велику ролю грає й красномовство, бо коли не буде чистоти мови, то слухачі тратять зацікавлення. Добрі дебатанти мають це на увазі й стараються належно до цього себе пристосувати.

Антін Данилюк.

---

5. ПРОГУЛЬКИ Й ЗАБАВИ.

Кожна людина мусить мати певну кількість розривки в своїм життю, якщо вона хоче нормально й здорово розвиватися. Подібно, студенти й студентки Колеґії поза своєю наукою дбали й про розривку.

Перша прогулька була до парку „Килдонен". При забаві студенти мали нагоду блище познайомитися між собою. Грали в галку, мали перекуску... А щоби затримати памятку цієї забави на будуччину, то студенти й студентки брали знимки.

Пізніше студенти дістали відпустку їхати до Внипежського побережжя й майже всі туди поїхали. В той день соняшне проміння було дуже гарне. Всі старалися якнайбільше використати день, отже виїхали з Колеґії ще вдосвіта, щоби туди вчасно прибути. Приїхавши поїздом над побережжя, студенти найперше пішли купатися, а відтак огрівалися на сонці. Після перекуски студенти пішли роз-

відати ріжні місця на побережжю, а відтак забавлялися в місцевій салі. Всі повернули пізно додому — втомлені й голодні, але за те веселі й повні вдоволення. Цей день назавсігди залишиться в памяті тих студентів і студенток, що на цю прогульку їздили.

З утіхи й радости з такої гарної прогульки до Винипежського побережжя, студенти не маючи ще багато шкільної науки, рішили на слідуючу неділю відвідати Винипежський головний парк. Тут приготовили до печення кукурудзу та пішли розглядати парк. Багато студентів мали нагоду побачити багато ріжних диких звірів, а ґоловно таких звірів, яких ще ніколи в своїм життю не бачили. Після оглянення звірів, всі студенти й студентки зібралися над рікою Асинибойн, де провели вечір при печеню кукурудзів.

Програмовий комітет

Сидять зліва направо: Галя Барабаш, Ґаля Мельник, Декан Мартиновський (дорадник), Зоня Перепелюк, панна Анна Черепаха. Стоять зліва направо: Мирослав Пахолок, Дмитро Лучак (голова).

Прогулька до Винипежського парку була вже послідньою прогулькою в році 1948. Студенти вже звернули більше уваги на свої студії. Однак кілька забав відбулося таки в Колеґії й перша з них була забава з нагоди “инишіейшон дей” — день, який має велике значіння для студентів по всіх наукових інституціях в Канаді й Америці. В цей день, нові студенти й студентки були під розказом тих студентів, що були в Колеґії минувшими роками. Вони мали виконувати все, що їм було сказано. Хто відмовлявся або ставив опір,

того кидали під холодну купіль. Це свято закінчилося танцями того вечора, на яких всі весело забавилися.

Пізніше відбулася забава з нагоди „Галовін Дей". На цей вечір студенти купили електричний грамофон і всі дуже добре забавилися.

Відтак прийшло свято Святого Андрея. В це свято, студенти мали нагоду побачити, як наші предки святкували Св. Андрея на Україні. Цей день цінився дорого головно для дівчат, бо вони мали верх над хлопцями, а до того ще й мали нагоду повязати наших Андріїв.

Дальше відбулася Свято-Миколаївська забава. Св. Миколай роздавав дарунки, які студенти купували один одному, та передавав різдвяні побажання.

Зимою студенти виїздили до Лакпорт, де спускалися з горба на санчатах, а відтак мали забаву з музикою. Іншими разами студенти виходили совгатися на колісцятах, що багатьом дуже сподобалося.

Отже студенти поза своєю наукою, також мали нагоду й добре забавитися в товаристві. Це наповняє їх веселістю й задоволенням та заохочує їх до дальшої шкільної праці.

Андрій Федорків.

Діяльність Теольоґічного Товариства

З ДІЯЛЬНОСТИ ТЕОЛЬОҐІЧНОГО ТОВАРИСТВА.

Вже другий рік минає, як існує Теольоґічне Товариство при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Хоч воно ще не велике членством, але за те велике своєю ціллю в очах українців в Канаді. Десять членів, що творять наше товариство є основною підвалиною Теольоґічного Факультету й взагалі нашої духовної інституції в Винипеґу. Діяльність і дальший розвиток Теольоґічного Відділу при Колеґії залежить від того, скільки нових хлопців теперішні студенти теольоґії зможуть заохотити своїми стараннями вступати на теольоґічний курс.

Сидять зліва направо: Степан Зузак, Орест Ґорчинський (секретар), Декан Д. Мартиновський (дорадник), Мирослав Пахолок (голова), Віктор Туртяк. Стоять зліва направо: Андрій Матвійчук, Орест Кулик, Дмитро Лучак, Петро Дроздович, Степан Ганкевич, Михайло Павлишин.

Наш теольоґічний ґурток прикладає всіх зусиль, щоби розвинути свою діяльність і принести більше користи й зацікавлення своїм членам. Товариство завсіди старається дістати якнайбільше помочі зі сторони своєї учительської ради та з інших помічних джерел.

Студенти — члени Теольоґічного Товариства відбувають свої збори кожного вівтірка вечером. На цих зборах, теольоґи обговорюють всякі проблеми, що торкаються справ розвитку та поширення діяльности нашого товариства. Дуже часто на зборах заводяться дискусії на ріжні те-

ми теольоґічної вартости. На таких дискусіях теольоґи стараються розяснити й довести до певного рішення ріжні виринаючі питання. Такі дискусійні години дають теольоґам нагоду вироблятися на добрих і розважних промовців та на активних і думаючих учасників всілякого рода дискусій.

Теольоґічне Товариство також запрошувало до себе гостей-промовців, що промовляли до теольоґів на дуже цікаві теми. Такими гостями в нас були: о .прот. Д. Фокій, який в осені прибув до Канади зі скитальщини, проф. о. Кульчинський, і о. прот. С. В. Савчук, фундатор Колеґії. Ми теольоґи дуже багато навчилися з промов вище згаданих осіб.

Студенти теольоґії також кожної суботи беруть повну участь у відправі Всенічного Богослуження, яке починається точно о четвертій годині по-полудні. Цим Богослуженням теольоґи дістають управу в церковнім співі й засвоюють собі практичний порядок і устав такого Богослуження. Підчас Богослужень неділями теольоґи також брали провід у співі.

Поза своїми студіями, теольоґи багато помагають у видаванню студентського журналу "Відголосу Колеґії Св. Андрея в Винипеґу". Взагалі, наше життя в Колеґії є переповнене всілякими обовязками. Однак, ми вважаємо, що це все тільки помагає нам перевести свій час корисно й весело. А кілько веселішими ми були б, коли б наше товариство зростало в членстві! Тоді й наша матір Церква раділа б, що вона має таких вірних дітей, що не жалують і ціле життя посвячують для Бога й свого народу.

Андрій Матвійчук.

СТУДЕНТИ ТЕОЛЬОҐИ В ГОСТЯХ.

Завдяки старанням Декана теольоґії, проф. Д. Мартиновського, а також на бажання Теольоґічного Товариства при Колеґії Св. Андрея, наші студенти-теольоґи відвідали студентів теольоґії Анґліканської Церкви, які є приміщені при Колеґії Св. Івана в Винипеґу. Наші теольоґи вперше запросили студентів теольоґів з Колеґії Св. Івана на вечір 30-го листопада, 1948 р., щоби поділитися думками взагалі, а головно, щоби дістати блищі інформації про Кентерберійський Собор, який відбувся минулого року.

Студенти-гості радо згодилися уділити нам бажаних інформацій, до яких вони були дуже добре приготовані. Після двох-годинних докладів, студентки нашої Колеґії приготовили чай, на якому шановні гості гостилися та розповідали нам про свої враження. Їм дуже сподобалася наша Колеґія, а особливо колеґійна каплиця й спів нашої вечірньої молитви, на якій вони були присутні. З великим ентузіязмом ділилися з нами своїми враженнями та думками. Ми

багато дечого цікавого довідалися з особистої розмови з ними. Після пізнього вечора ми розійшлися, зоставшися з новими інформаціями про іншу церкву, яка зі всіх протестантських церков найблище підходить до Вселенської Церкви.

2-го грудня, 1948, в четвер нас запросили до Колеґії Св. Івана на Бродвей і хотіли, щоб ми поінформували їх про Автокефальність Української Церкви, та пояснили їм про звязок, який є між нашою Церквою й іншими Православними Церквами. Проф. Мартиновський приготовив доповідь на цю тему.

Коли ми прибули до Колеґії Св. Івана, теольоґи нас дуже гарно прийняли. Зараз завели нас у привітальну салю, де зійшлися всі студенти. Нас привітав Др. Шерман, архиєпископ Рупертс Ленд-у, і декан теольоґії.

Проф. Д. Мартиновський виголосив свою промову, яку всі слухали дуже уважно з олівцями в руках. Після промови архиєпископ Шерман особисто висловив своє повне вдоволення з лекції. Відтак відбулося чайне приняття, після чого нас запросили на молитву до їхньої каплиці, показали нам свою бібліотеку, театральну салю, а нарешті й свої помешкання. Наші студенти повернулися вдоволені з цієї гостини, бо вони мали нагоду побачити, як інші студенти-теольоґи живуть, як поводяться й як вчаться.

Після візити до Колеґії Св. Івана, ми не уряджували нічого аж до другої половини місяця лютого, коли студенти Старого Заповіту відвідали жидівську Синаґоґу, щоб зазнайомитися з жидівською скінією, з їхніми звичаями, талмудом і торрою.

Коли ми прибули до Синаґоґи й Дому для старців при 146 Меґнес Евеню, нас прийняв один старший чоловік і запросив нас офіційно до середини. Наш гурток складався з дванадцятьох студентів теольоґії в супроводі проф. Д. Мартиновського. Жиди дивилися на нас з великою увагою, бо само зрозуміле, ми відріжнялися від них тим, що ми не мали накривал на головах, які вони вживають підчас їхнього Богослуження.

Опісля до нас приступив один з жидівських теольоґів, який недавно прибув до Канади з Европи й він почав нам дещо пояснювати з порядку їхнього Богослуження. На той день відбувалася спеціяльна церемонія з нагоди закінчення тринадцятого року одному хлопцеві. Хлопець той, згідно з жидівським законом, виходить зпід опіки батьків і стає повним і розрілим громадянином жидівського народу, й за всі свої вчинки — як тілесні так і духові — він сам відповідає. Він читав Святе Письмо з ориґіналу в старо-жидівській (в гебрейській) мові, яке є заховане на головному вівтарі. Після закінчення читання, його обкидали всілякими солодощами, особливо жінки й дівчата. Мужчини тільки ґратулювали стисканням руки.

Після Богослуження згаданий чоловік попровадив нас

на гору, щоб показати нам, як живуть старці в гуртожитку. Самий будинок здивував нас своєю величиною й порядком. В тому будинку є тепер понад 120 старих людей, які мають всі потрібні вигоди, добру обслугу й належну медичну опіку. Як сказав нам провідник, будинок цей є вже замалий, і управа задумує розпочати на весну будову нового, лівого крила на 70 осіб.

Відтак ми зайшли до привітальні, де є радіо, та столи вбрані скатертями й прикрашені квітами. Відтак побували в шпиталі, який ділиться на два переділи, окремо для мужчин і жінок. Провідник хотів показати нам одну жінку, яка має 99 літ, але в той час вона була в синаґозі на молитві. Це нас дуже здивувало, бо між нашими людьми є такі, що й три годині не можуть встояти в церкві, й то ще в молодому віці.

Опісля ми зійшли до їдальні, яка міститься в пивниці й там зобачили ми столи, на яких покладений був хліб і вино, як символ старого звичаю, благословення родинної чаші. Провідник оповідав, що це має в них символічне значіння, бо кожний раз той, що це споживає застановляється над тим, хто він і яка його відповідальність перед Богом і народом. Крім того, є ще молитва, якою благословляється це вино й хліб, яку виголошує батько, або старша особа в родині.

При самому відході ми бачили образ, на якому були всі головні святі місця Старого Заповіту. При ньому виднівся напис, на якому було видно страшну жидівську присягу з часів Вавилонського полону: "Коли я забуду тебе Єрусалиме, то нехай всохне мені правиця моя . . . й язик мій нехай присохне до піднебіння мого."

Ми повернули домів дуже вдоволені, бо в дійсності багато навчилися. Ми переконалися, що не вся наука лежить тільки в книжках. Можна багато дечого навчитися з дійсних оглядин й практичного життя. А такі відвідини й оглядини, як оповіджено повище, є дуже корисними для нашого будучого життя на церковнім полі.

Михайло Павлишин.

Літературні Спроби

XIV. НАШІ СТУДЕНТИ ПИШУТЬ

1. КОЛЕҐІЯ ЯК ЄВШАН ЗІЛЛЯ

Вже пятьдесять літ минуло, коли наші батьки приїхали до Канади, шукаючи кращої долі в своїм житті. Час скоро минає, і наше молоде покоління, виховане в Канаді, буде покликане вскорі продовжувати працю своїх батьків. В певній мірі молодь вже зачала свою роботу, але більшість її десь знаходиться, розгублена на всіх закутках Канади.

Більвість з них виросла в околицях, де інша мова й інші люди затерли в них вплив народньої української культури й мистецтва й спричинили те, що вони загубилися й відчужилися від своїх.

Не треба легковажити впливу нашої Колеґії на будучність українців у Канаді. Вона є тим, що збудила українське національне життя до нової сили. Як П. Я. К. писав в Укр. Прав. Церк. календарі, друкованім на еміґрації:

„І треба було щось придумати. Треба було принести справді чарівне — Євшан зілля, щоб збудити з летаргу — з забуття дорогих нам братів та сестер.

І ось тим Євшан — зіллям, на ґрунті Канади, тою електричною оживляючою струєю, що має привести до притомности нашу спільноту, окрилити до нового лету, змагань, і остаточної цілі, являеться Колеґія Св. Андрея в Винипеґу."

Вдійсності, коли ми пригадаємо собі нашу минулу історію в Канаді, ми побачимо, що від часу отворення Колеґії в 1946 році, в нашому житті відкрилась нова сторінка. Від цього часу українці, збудившись з летаргу і усвідомлюючи собі, що для українців повстає нова будучність та необмежана можливість, вони щиро жертвували всім чим могли на цю нову Колеґію. Їхні дари ніколи не пропадуть. Можливо, що вплив та додатні сторони колеґійного життя ще невповні проявилися поза Колеґією, але будьмо певні, що за якийсь час цей вплив і виховання молоді в Колеґії сильно відібється в народнім українськім життю Канади.

Коли студенти вперше приїхали до Колеґії, чи то з особистого бажання, чи то з волі родичів, то вони не сподівалися віднайти такого багацтва української культури й думали, що їх життя буде йти тією самою дорогою, що попередньо. — Однак, побувши в Колеґії пару тижнів, вони зобачили щось іншого. Ця зміна сама варта того, щоб Колеґія істнувала; бо Колеґія робить своїх питомців свідомими українцями на ціле своє життя, й приготовляє своїх студентів до громадського життя, щоб вони були прикладом для інших, які не мали нагоди бути й виховуватися в Колеґії.

З цієї інституції вийдуть наші будучі провідники. Коли вони покажуть нашим браттям, що українці, як нарід, ніколи не загинуть, а будуть навіть вести перед в канадийському життю, то ті, які тепер ховаються зі своїм українським походженням, будуть переконані, що слово „українець" є дороге не тільки для українців, але цілого канадийського народу.

Колегія зостанеться тією інституцією, з якої всі українці в Канаді будуть черпати нову силу; бо Вона для них і буде Євшаном Зілля, про яке пише П. Я. К. в Укр. Православному Церковному календарі на 1949 рік.

Петро Дроздович.

---

2. РІДНА ШКОЛА

„Учітеся, Брати мої,
Думайте читайте,
І чужого научайтесь
Свого не цурайтесь."

З такими словами звертався до свого українського народу великий поет Тарас Шевченко. Ці святі нам слова, що тоді розбудили темні, закуті серця українського народу, ще й тепер постійно стараються вплинути на душі й серця українців, не лише на рідних землях, але розкинених по цілім світі. Ці слова відносяться й до нас в Канаді в теперішний час. — Чому? Тому, щоби ми надальше могли себе називати українцями. Коли ми хочемо бути добрими горожанами Канади, насамперед ми мусимо знати, хто ми такі, й хто були наші предки. Отже в першій мірі, ми мусимо бути добрими українцями; а це значить — додержувати свою культуру, свої традиції, а що найголовніше, понад все, цінити свою мову й Церкву. Це наше життя, це наш дім, і як ми самі себе пошануємо, так і наші співгорожани Канади та люде світа нас пошанують.

Нам, Українцям, треба звернути велику увагу на нашу молодь. Добрий батько й добра мати доглядають своїх дітей так, як добрий городник доглядає з великою пильністю свого квітника на весні, коли починають розвиватися квіти. Він старається так робити, щоб його квітник став гордістю і окрасою цілого його городу. Подібно й ми повинні дбати, щоб наша молодь стала гордістю і красою нашого народу. А це — ми повинні защіплювати в наших дітях ще змалку. Ми повинні найперше подбати про те, щоб наші діти навчилися і знали рідну їм мову, добре читали й писали нею. Щоб це осягнути, треба, щоби родичі вчили своїх дітей рідної мови дома. Другим дуже важним чинником в навчанні рідної мови є рідна школа. Тут ми повинні

звертати найбільшу свою увагу. Свідомі родичі дбають про те, щоб в їх околиці чи містечку був осередок навчання їх дітей читати й писати своєю рідною мовою. Така наука може провадитись протягом цілого року, коли є такі особи, що могли б цею справою занятися. Можна вчити одну годину після лекцій публичної школи, або кілька годин кожної суботи. В кожнім місті, де є більше число українських родин, там повинна безумовно провадитись рідна школа підчас літніх ферій.

Що ж дає нашим дітям рідна школа? Найперше, тут наші діти вчаться початкового письма й літератури української мови. Тут вони зазнайомлюються з правильною граматикою української мови, якої, на превеликий жаль, дуже мало вживається по наших домах. У рідній школі діти вчаться, як мають молитися Богу і як молитву треба шанувати, вчаться рідного слова, рідної пісні. В цій школі наші діти обзнайомлюються з нашими національно-традиційними забавами, українськими танками, драматичними виставами і т. п. А як багато користають наші діти в рідній школі з того, що вони змалку зазнайомлюються з громадськими справами і розвиваються в народнім суспільнім житті.

Нам треба вчити нашу молодь свого рідного тепер більш, ніж коли попередньо, бо нащо ж ми до цього часу старались всіма своїми силами здобути все те, що ми до цього часу здобули? Чи ми хочемо тепер, щоби все це пропало? Певно, що ні! Як так, то щоби задержати наші здобутки, ми мусимо виховувати нашу молодь так, щоб вона могла оцінити їх й дальше провадити ту народню працю, що ми до цієї пори вели.

Правда, нам треба вчити своїх дітей і фахового знання, посилати їх до світських шкіл, де вони могли б стати добре освіченими людьми. Ми повинні дуже старанно допильнувати, щоб вони використали оце своє фахове знання для добра цілого суспільства, — а найбільше свому народові — та ріжним його установам.

Отже кожна наша дитина у рідній школі, — це новий промінь світла, який випускається, щоби розганяти непевну мряку сучасного світа. А нам таких промінів світла треба як найбільше, бо чим ясніший день, тим краще життя. А як щасливе буде наше будуче життя, залежить від того, ким теперішня молодь його зробить.

Андрій Матвійчук.

3. УКРАЇНСЬКИЙ МУЖЕСЬКИЙ ХОР В ВИНИПЕҐУ

Український мужеський хор під диріґентурою п. Водимира Богоноса був зорґанізований в Винипеґу в 1944 р. на те, щоби поширювати українську пісню, як між українцями так і між англійцями. Члени цього хору, які занимають ріжні професії й торговельні становища посвячують поважну частину свого часу для участи в хорі й тим самим для піднесення української культури до найвищих її вершин.

З немалим трудом і старанням, мужеський хор остаточно виробив собі високу репутацію по цілій Канаді. Через минулих три роки він забирав перші нагороди на річних музикальних виступах в Винипеґу. Через два роки мужеський хор прославився своїми виступами через радіо, яке прнесло йому велике признання й найкращі побажання від ріжних установ по цілій Канаді. В 1944 р. мужеський хор брав участь в привітальній виставі з нагоди відвидин княжни Елис і ґубернатора Етлон. Мужеський хор відвідав містечко Давфин, коли воно святувало свій пятдесятилітний ювілей, а цеї весни він там співав з нагоди отворення великої спортової площі. Хор також час від часу виступав з своїми піснями на запрошення ріжних українських та англійських орґанізацій в Винипеґу. В зимі мужеський хор співав через Сі-Бі-Сі на програмі "Сонс оф нейшонс". Цього року, як і іншими роками, мужеський хор дасть свій річний виступ, на якому ми всі бажаємо йому найкращого успіху. Мужеський хор і надальше старається розширити свою діяльність, щоби цим самим піднести українську культуру серед канадийського загалу.

До цього славного мужеського хору належить два студенти з Колеґії Св. Андрея в Винипеґу, а іменно; Юрій Цукорник і Володимир Ґривінський.

Юрій Цукорник, син о. Цукорника з Торонта, бере вступний курс до медицини при манітобськім університеті. Він співає прекрасним теноровим голосом, який на крилах чарівної милозвучности залітає до самої глибини сердець захоплених слухачів. Пан Цукорник брав участь в ріжних операх та оперетах в Торонті, а минулого літа співав в подвійнім квартеті, який своїми українськими піснями через радіо та на величавих концертах виробив велику репутацію в Східній Канаді.

Володимир Ґривінський бере XI клясу при Колеґії Св. Андрея в Винипеґу. Він тільки починає свою карієру на полі музики й вже показує великий поступ, що безумовно ставить його в ряди надійних співаків. Він співає гарним баритоновим голосом, якого всім мило послухати.

Ми бажаємо всього найкращого нашим студентам-учасникам мужеського хору в їхній надійній карієрі. Ми віримо, що українською піснею вони здобудуть велику честь і славу не тільки для себе, але тим самим і для Ко-

Український мужеський хор в Винипеґу, під управою п. Волод Богоноса.

леґії Св. Андрея в Винипеґу, в якій вони виховувалися й взагалі для всього українського народу в Канаді.

Як є де ще інші студенти, що цікавляться музикою, хай не дають свойому талантові марно пропадати, а хай приїдуть до Колеґії Св. Андрея в Винипеґу й використають його собі й другим на славу й на користь.

Юрій Цукорник і Орест Ґорчинський.

---

5. НАШЕ ЗАВДАННЯ В КОЛЄҐІЇ.

Як ми приїхали до Колеґії, то можливо багато з нас думали, що більшість нашого часу піде на забави та розривки. Але ми мусимо перед собою поставити той факт, що наші родичі прислали нас сюди до Колеґії для того, щоби ми вчилися та знали, як маємо поводитися в науці та в товаристві.

Підчас нашого перебування в Колеґії, ми мусимо старатися якнайкраще виконати оці наші завдання й не приупадати в науці та наших обовязках. Ми, як старші студенти повинні вже розуміти, що ми вчимося не для учителів, а для себе. Ми мусимо також памятати, що наші родичі видають великі гроші на нашу науку в Колеґії. Отже ми повинні ще й тому пильно працювати й вчитися, щоби не розчарувати наших родичів, знайомих та цілого українського загалу, який створив для нас таку інституцію.

Пощо я це все говорю? На те, щоби декотрим представити справу так, як вона мається, щоби заставити декотрих здорово подумати над своїм перебуванням в Колеґії на те, щоби вони могли якнайбільше використати свій побут в такій важній інституції. А кілько мене на практиці послухають — то вже інша справа. Тільки не нарікайте пізніше, що я вам не казав . . .

Орест Яриш.

---

6. ПРИМІРНА ПОВЕДІНКА — НАЙПРАКТИЧНІШОЮ.

Кожна людина може дати якусь пораду в наслідок свого досвіду, а я не є ніяким винятком. От напримір застановімся над тим, кілько часу ми марнуємо ночами. З багатьма це вже стає правилом сидіти до пізної години в ночі, не роблячи нічого корисного. З свого власного досвіду, я переконався, що це є дуже непрактичним. Чому?

По першому — ви не висипляєтесь, а дуже часто декан зловить вас в чиїйсь кімнаті в ночі, за що ви мусите заплатити кару. Це значить, що вже не підете в суботу до кіна. Звичайно, ви не зробите своїх домашніх задач, а це закінчуєть-

ся тим, що ваші учителі будуть докоряти вам так, що аж слухати не схочеться. В клясі ви звичайно сидите непритомними, сплячі, не можучи добре вчитися. Ваші студії тоді лишаються позаді; принципал Колеґії повідомить ваших родичів, за що ви дістанете менше грошей з дому для особистих потреб, а то ще й перченого листа.

Я вповні переконаний, що всі інші роди переступу або злої поведінки остаточно показуються шкідливими й перешкаджають вашому особистому духовному добробутові. Отже моя братерська порада кожному й кожній з вас, порада основана на моїм хоч ще молодім але правдивім досвіді є: коли хочете осягнути внутрішне задоволення, коли хочете виробити для себе добре й чесне імя в очах старших людей, а головно в очах ваших учителів та приятелів в Колеґії, завсіди поступайте згідно з уставленими правилами. Поводіться в такий спосіб, щоби другі брали примір з вашої доброї поведінки, а вашим моттом хай буде слово "праця".

Микола Чарнецький.

---

7. ПОТРЕБА ПОЗАШКІЛЬНОГО ЗАЦІКАВЛЕННЯ В ДІВЧАТ.

Дівчата взагалі повинні показувати певне зацікавлення в ріжних активностях поза своєю шкільною працею. Це не тільки є розривкою, але й великою полекшою в науці. Недобре завсіди держатися одного й того самого денного розпорядку. Міняймо його час від часу, а побачимо, що так краще.

Дівчата звичайно мають багато вільного часу поза своєю шкільною наукою. Пословиця каже: "Час — то гроші". Час, як раз мине, то вже не вернеться, тому ми повинні використовувати його всім на користь. Ті, що тепер марнують час, пізніше будуть жалувати, але вже буде запізно.

Дівчата повинні зуживати свій час корисно. Вони повинні завсіди бути свідомі того великого й важного обовязку, що пізніше спаде на них, як на будучих матерей та господинь українських домів.

Дівчата в Колеґії постаралися зужити свій вільний час корисно. Вони вишивають та плетуть на гачках. Декотрі вчуться куховарства. Знов інші любуються в читанню книжок. Коли дівчата чистять свої кімнати й стараються задержати все в порядку й чистоті, то тим самим вони приготовляють себе до будучности.

Коли б кожна дівчина мала якесь корисне зацікавлення (габі) поза шкільною працею, то вони напевно виховалися б на таких, як треба, а це все помогло б зробити завтрішний світ таким, яким ми всі хотіли б його бачити.

Савеля Мельник.

8. ЗОВНІШНИЙ ВИГЛЯД.

Коли ми придивимося в ті кімнати, де ми вчимося, то що ми дуже часто бачимо? Книжки лежать навкола — на вікнах, на піяні, на підлозі... Кусники паперу порозкидані по підлозі, лавки без порядку порозкидані по цілій кімнаті...

Що це показує? Це показує характер тих учнів, що в таких клясах вчаться. Непорядок зовнішний свідчить про непорядок внутрішній, духовий. Ніхто не хоче бачити занедбаних кімнат. Коли якісь гості подивляться до наших кляс, то ми хочемо, щоби вони думали про нас, як про студентів XI і XII кляси, а не як про учнів початкових шкіл. То не бере багато труду тримати свої книжки в купі, викидати непотрібні кусники паперу в паперовий кошик і держати лавки в належнім порядку. Ні, це не забирає багато труду — але вимагає певного почуття співпраці.

Подібне можна сказати й про одяг, про приватні кімнати, про доми, про організації, про держави... Це є важна справа, над якою варто б трохи більше застановитися, ніж ми звичайно застановляємось.

Она Арсенич.

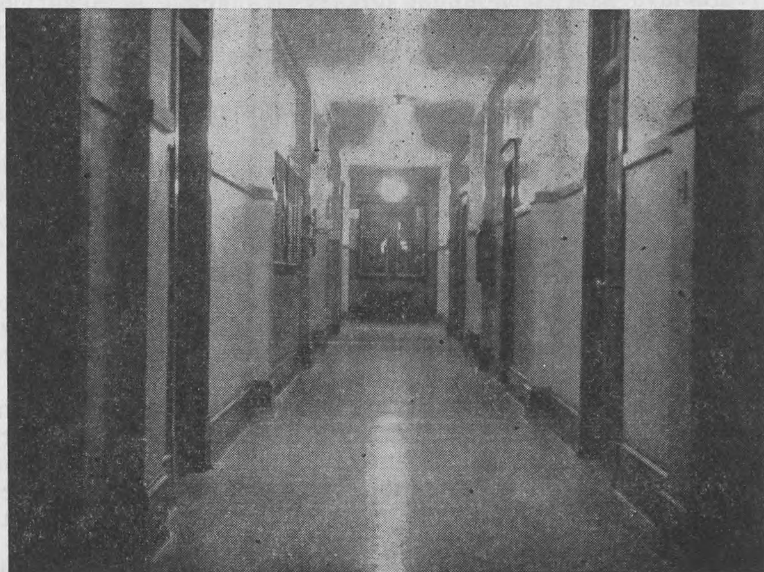

ЗМІСТ

(Тих наших читачів, що хотіли б помістити свої оголошення в слідуючому році, ласкаво просимо подати свої імена й оголошення на імя Редактора „ПРОМІНЯ" підчас Різдвяних Свят, 1950 року.)

University of Alberta Library
0 1620 0649 7513